

GORENJSKI GLAS

Glavni urednik:
Milan Bajželj

KRANJ, torek, 22. 1. 1985

GLASILLO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Ob 35-letnici izhajanja odlikovan z Redom zaslug za narod s srebrno zvezdo

Duplje: 2369 tekačev in tekačic na jubilejnem smučarskem teknu — Čeprav je v nedeljo dopoldne na Gorenjskem rahlo snežilo, se je na jubilejnem, 10. smučarskem teknu Po potek Kokrškega odreda, v spomin na zgodovinske dogodke v Udinborštu in v počastitev 40-letnice osvoboditve, zbralo 2369 tekačev in tekačic iz Slovenije in zamejstva. Na najdaljši progi (30 km) je med moškimi zmagal Dušan Djuričič in med ženskami Milena Kordž ter med borci Ivan Jošt z Nakla. Domačini so se ponovno izkazali kot odlični organizatorji. (Več o dupljanskih tekih na športni strani) — Foto: F. Perdan

Cene ostale brez zavor

Ob pripravah na resolucijo za leto 1985 je bila jasno postavljena zahteva, da morajo oblikovanje cen, ki se bo začelo s 1. januarjem, spremati proti inflacijski ukrepi. Preiti na novi zakon brez teh ukrepov, v razmerah, ko nimamo niti tržnih rezerv niti možnosti intervencij iz uvoza, ko so carine ostale nespremenjene, je bilo večkrat poudarjeno v jugoslovenski gospodarski zbornici, bi bilo hazardiranje v veliko tveganje.

Vendar se je z novim letom zgodilo tisto, česar so se najbolj bali. Uveljavljena je bila sprostitev cen, niso pa bili sprejeti proti inflacijski ukrepi. Zato se je treba batiti, da se bo uresničila napoved, da bo letos opravljala jugoslovanska vlada izpit v boju proti inflaciji prav iz cen. Čas bo hitro pokazal, kako ga je opravila, saj že v začetku beži pred konkretnimi rešitvami s sprejetjem golega zakona o cenah, brez drugih potrebnih ukrepov. Hkrati z njim pa je pohitela s povišanjem najrazličnejših prometnih davkov, da bi zapolnila luknje v zveznem proračunu, ter s povišanjem cen moke, sladkorja in električne energije, kar je k lanskemu 57-odstotnemu inflacijskemu primaknilo najmanj 5 odstotkov.

Zvezna povišanja pa so le začetek. Cene bodo vnovič poskočile, ko bodo republike in pokrajini sprejele zaščitne, se pravi zajamčene cene iz-

delkov posebnega družbenega pomena. Pravi plaz podražitev pa se bo usul, ko bo potekel 30-dnevni rok, v katerem morajo proizvajalci obvestiti partnerje o nameranem povisilju cen. Pričakujejo, da nanj ne bo treba dolgo čakati, sprožil pa bo novega.

Hkrati je zakon o cenah nedorečen, saj vrste zadev ni pravočasno urenil, ali pa jih ni urenil tako, da bi se odpravljala dosedanja cenovna neskladja. Predvidel je tudi prenehanje skupnosti za cene, odobravanje cen pa naj bi nadomestili samoupravljeni sporazumi. Skratka, v gospodarskih zbornicah menijo, da smo namesto premišljenih in celovitih rešitev za boj proti inflaciji dobili zakon, brez gospodarske logike, še manj pa se kažejo prizadevanja za korenite gospodarske ukrepe, s katerimi bi zanesljivo omilili inflacijo in rast cen.

Obstaja bojazen, da se bo nadaljevala stara pot, ker je gospodarstvo takoj sprejelo psihozo zviševanja cen pri družbenopolitičnih skupnostih. Zato se je treba batiti trištevilčne inflacije in nadaljnji pritiskov na cene ter nadaljnje zaostrovanja socialnih problemov. Zlati zato, ker podražitve grozijo z vseh strani, visoki stroški proizvodnje pa bodo ustili malo prostora za prilagajanje osebnih dohodkov inflaciji.

L. B.

Ni volje za skupno pot

V jeseniških občinah so Kovin, Elim, Kovinoservis in druge delovne organizacije kovinskopredelovalne industrije, ki ne kažejo interesa, da bi se dolgoročno povezovale z Železarno ali s skupnimi razvojnimi programi priše na tržišče

Jesenice — V jeseniških občinah že vrsto let poskušajo rešiti problem kovinskopredelovalne industrije, saj poleg Železarne nudi kruh precejsnjemu številu jeseniškim delavcem. Kovin, Kovinoservis, Elim in drugi so delovne organizacije, ki tako ali drugače zaključujejo svoja poslovna leta, nikakor pa nimajo trdnih dolgoročnih ciljev in usmeritev. Njihova dejavnost je bolj ali manj uspešna in odvisna od konjunkturnih pojavov na tržišču in zato se zdaj ta zdaj oni pojavitva kot zgubar ali kot delovna organizacija v precejsnjih težavah.

Prav gotovo bi bila dolgoročna povezava z jeseniško Železarno koristna in smotrna, a kaj, ko ne najdejo skupnih poti in skupnega jezik. Načelne usmeritve že obstajajo, vendar se pri številnih konkurenčnih stališčih razhajajo. Nejasno ostaja predvsem vprašanje povezave enotnega razvoja v občini. Delovne organizacije kovinskopredelovalne industrije nimajo niti programov razvoja niti potrebnih investicijskih sredstev za prehod na rentabilnejše proizvodne programe. Železarna pa ne kaže velikega interesa, da bi razvijala kovinskopredelovalno dejavnost izven svojega okvira. Znotraj le toliko, kolikor je potrebno za nemoten potek proizvodnje črne metalurgije.

V občini so celo ustanovili delovno skupino, ki naj bi se ukvarjala s povezovanjem in razvojem kovinskopredelovalne industrije na osnovi novih proizvodnih programov in izdelave rezervnih delov, a so bili rezultati dokaj pleni in sploh ne optimistični.

V jeseniških občinah bo zatorej še naprej potrebno obilo napora in prizadevanja, dogovarjanja z zaposlenimi, da bi se končno le odločili za skupno razvojno pot, kajti združeni in dolgoročno usmerjeni imajo znano več možnosti za boljše poslovne uspehe, trdnejo ekonomsko osnovno in premagovanje težav, ki bi se pojavljale.

D. Sedej

Prostovoljni prispevki za bolnico

Jesenice — Ko so v Splošni bolnici na Jesenicah načrtovali modernizacijo zastarelih aparatur, takih, ki jih sodobna medicina nujno potrebuje, so se med drugim odločili tudi za nabavo ultrazvočne rentgenske aparature. Z njo hitreje in učinkoviteje ugotavljajo diagnoze pri obolenosti srca in ožilja in je nadvse dobrodošla za vse gorenjske bolnike, ki se zdravijo v jeseniških bolnicah.

Aparature pa so nadvse drage in zanje zdravstvo ne zmora zbrati dovolj denarja. V Splošni bolnici Jesenice so pričakovali solidarno razumevanje vseh delovnih ljudi in občanov jeseniške in ostalih gorenjskih občin, zato so zaprosili za prostovoljne prispevke. Odzvale so se že številne delovne organizacije in kazale denar, še vedno pa se zbira na posebnem žiro računu.

Da so za posodobitev zdravstvene opreme pripravljeni pomagati tudi posamezniki, kažejo številni prispevki delovnih ljudi in občanov, ki nakazujejo denar. Večinoma so iz jeseniške občine, ni jih pa malo, ki nakazujejo po 2.000 ali 3.000 dinarjev iz drugih slovenskih občin. Običajno v kontekstu humanizma in nadaljnje pomoci sočloveku nakažejo vsoto, ki bi jo sicer namenili za rože in vence na grob pokojnih sorodnikov, znancev in prijateljev.

Do zdaj se je na žiro računu bolnice za ultrazvočno rentgensko aparatu zbrala že lepa vsočta denarja. Posamezni darovalci so prispevali skupaj 383 tisoč dinarjev.

D. Sedej

Nova banka v Kranjski gori — Kranjska gora je dobila adaptirano in razširjeno ekspozituro Temeljne banke Gorenjske, enote Ljubljanske banke z Jesenic. Banka je v minulih desetih letih zabeležila precejšnjo rast prometa. — Foto: D. Sedej

V SREDIŠČU POZORNOSTI

Razpotja svobodne menjave dela

Niti ni potrebno delati kakih velikih analiz, da bi ugotovljali, zakaj se vse pogosteje pojavlja neslepčnost skupščin interesnih skupnosti, zakaj so delegati vedno bolj tihi, če že pridejo na seje. Prav gotovo na ta način hočejo povedati, da ne soglašajo s sedanjim položajem, ko v bistvu ne odločajo več o razporejanju sredstev za zadovoljevanje skupnih potreb v družbenih dejavnostih. Če pa že lahko odločajo, potem se to nanaša na nekaj pičih odstotkov, toliko kot je obseg takoimenovane neposredne menjave dela.

Zato tudi ni čudno, da v položaju, ko delavci ne morejo obvladovati delitve dela dohodka namenjenega družbenim dejavnostim, ostajajo še naprej stara nasprotja med negospodarstvom in gospodarstvom. Delež ustvarjene vrednosti namenjen za družbene dejavnosti se tja preliva ne po dogovorih o samoupravnih menjavah dela, pač pa je določen z zakoni. Tisto malo manevrskega prostora namejenega dejanskemu vplivu na porabo sredstev je zmanjšano na najmanjšo možno mero. Zato ni nekaj novega, v takšnih pogojih proračunskega razporejanja sredstev, odmaknjenega od delavskega odločanja, tudi ni potrebnega znanja. Koliko delavcev v tozdu pa natančno ve, kaj je svobodna menjava dela, ali se zavedajo, da je tudi za izdelavo čevljva potreben učitelj, zdravnik, raziskovalec itd. Če tega delavec ne ve, bo še naprej mislil, da pač mora nekaj dajati za to »potrošnjo«, ki mu je suhoperarno predstavljena s temelji planov, vplivati na racionalno delitev tega deleža pa žal učinkovito še ne more.

Do katere točke bo moral še zdrsniti osebni in družbeni standard, so se vprašali na gorenjskem posvetu o vprašanjih svobodne menjave dela, ki ga je pripravil Medobčinski svet SZDL, da bomo spoznali, da je treba sistem razporejanja sredstev za skupno porabo poenostaviti, če naj bo res delavec ne pa država ta, ki odloča o programu te ali one dejavnosti. Le tako bodo odpadle tudi nekatere sedanje oblike zajemanja akumulacije, ki se prav gotovo skrivajo pod plaščem svobodne menjave dela. Dokler pa bo proračunska miselnost krogila sporazume o svobodni menjavi dela za to ali drugo področje, le-ti ne bodo odraz volje delavcev materialne proizvodnje za tak in tak program, pač pa bojšče, kjer bitka za večje ali manjše odstotke od dohodka povzroča stresne situacije izvajalcem od januarja do decembra, porabniku pa pušča občutek prikrajšanosti in nezadovoljstva.

L. M.

Modernejša banka v Kranjski gori

V minulem letu je bilo v ekspozituri Ljubljanske banke v Kranjski gori odkupljeno za 18 milijonov dolarjev deviz

Kranjska gora — Minuli petek so v prostorih Garni hotela v Kranjski gori slovensko opriči razširjeno in adaptirano ekspozituro Temeljne banke Gorenjske, enote Ljubljanske banke na Jesenicah.

V turističnem središču v Kranjski gori je Ljubljanska banka odprla svojo ekspozituro leta 1973, kajti banko so si že zeli krajani, predvsem pa turistične in gostinske delovne organizacije kraja. Ko so začeli, se je turizem v Kranjski gori šele začel temeljito razvijati, prihajalo je vedno več gostov in smučarjev. Kranjska gora pa je imela dobro turistično sezono tudi poleti. Banka je imela vedno več dela, še bolj pa se je uveljavila tedaj, ko je prevzela posle menjalnic za delovne organizacije gostinstva in turizma ter obeh mestnih prehodov: Korenskega sedla in Rateč.

Kot je povedal direktor Ljubljanske banke z Jesenic Vanjo Pleš, se je promet od leta 1974, ko so banko ustanovili, do danes veliko povečal. Promet je znašal pred desetimi leti 28 milijonov dinarjev, lani pa že 3,4 milijarde dinarjev. Samo od delovnih organizacij, menjalnic in mejnih prehodov so lani prevzeli ali odkupili za 18 milijonov dolarjev deviz, menjalniški posli pa se še znatno povečujejo.

Razširitev in obnova banke je bila nujna, zanje so namenili 12 milijonov dinarjev. Zdaj ej sodobna urejena, v njej dela osem zaposlenih, za-

čeli pa so s tremi uslužbenci. Delajo na dve izmeni, banka pa je odprta vsak dan, razen nedelje od 7. ure zjutraj do 18. ure zvečer.

V kranjskogorski banki pravijo, da potreb za uvedbo dežurstva ob nedeljah in praznikih ni, saj imajo menjalnice vse delovne organizacije in vsi hoteli.

Banka v Garni hotelu je za Kranjsko goro precejšnja pridobitev. Meri 90 kvadratnih metrov. Adaptacijska dela je opravilo gradbeno podjetje Gradbinec z Jesenic, opremo za prostore pa so naročili pri kamniškem Stolu.

D. Sedej

Pogrešanega našli mrtvega

Krvavec — S petka na soboto, 19. januarja, so iz diskoteke v domu na Krvavcu sporočili, da pogrešajo 16-letnega Marka Florjančiča iz Kranja. Mladenci je nekaj minut pred polnočjo odšel na svež zrak in se ni več vrnil. Prijatelji so ga pogrešili in takoj obvestili milico.

Miličniki in delavci RTC Krvavec, ki so to noč s teplalkami urejali smučišče, so ga do treh zjutraj iskali, a zman. Ob zori so začeli z obsežno iskalno akcijo, v kateri je sodelovalo 50 ljudi: miličniki, gorski reševalci, delavci RTC Krvavec, smučarjev, vodnika s psi. Nedeljsko iskanje je bilo zman. V ponedeljek okrog desetih dopoldne pa so pogrešanega našli mrtvega. Ponoči je bil zašel na plazovito območje, kjer je padel in zdrsnil v dolino. Truplo ponesrečenca so gorski reševalci prenesli s Krvavca v dolino Kokre.

PO JUGOSLAVIJI

Višja poraba električne energije

Po podatkih slovenskega elektrosvetovnega društva je bila tudi lanska decembriska poraba električne energije v Sloveniji veliko večja kot decembra 1982. Z 883 milioni kilovatnih ur je bila decembriska poraba za 6,8 odstotka višja kot decembra 1982. Lanska celoletna poraba električne energije v Sloveniji pa je bila za 4,1 odstotka višja kot leta 1982.

Slovenski teden v Münchnu

Slovenski teden v Münchnu ob desetletnici slovenskega kulturnega in športnega društva Triglav so začeli kegljači in kegljačice jugoslovenskih društev in klubov iz Bavarske in Slovenije. Na tekmovanju, ob katerem je ostalo še določi časa za krepitev prijateljskih vezi, sta zmagali vrsti Siemensa in Triglava, najboljše rezultate pa so izven konkurence dosegli kegljači kegljaške zvezde iz Ljubljane.

Pravili so tudi Veseli tobogan, na katerem je sodelovalo 80 slovenskih otrok. Oddajo je pripravil Radio Ljubljana skupaj s slovenskimi izseljenskimi društvami. Uvod v slovenski teden, častni odbor vodita predsednik svobodne države Bavarske Josef Strauss in predsednik slovenskega izvršnega sveta Dušan Šinigoj, so bile še razne igre za otroke in mladino ter razna športna srečanja.

Večja proizvodnja na Hrvatskem

Po dveh letih upadanja se je proizvodnja v Hrvatski lanini povečala za 6 odstotkov, kar je dvakrat več od porasta predvidenega v resoluciji. Proizvodnja se je povečala v 24 industrijskih panogah, ki so v skupni proizvodnji udeležene z več kot 82 odstotki.

Celjski otroci v Pliberku

Celjski otroci bodo ta teden letovali pri prijateljih v Pliberku na Koroškem. Dvajset celjskih šolarjev je na Koroško povabilo slovensko prostovno društvo Edinstvo. Pravili so smučanje na Peci, sankaške tekme, ogled smučarskih tekem in podobno. Slovensko prostovno društvo Edinstvo iz Pliberka ima že vrsto let zelo dobre stike z občinsko konferenco SZDL iz Celja. Celjani so za Pliberške otroke organizirali počitnice na morju.

Milan Bajželj, direktor in glavni urednik Gorenjskega glasa

V začetku letosnjega leta je dolžnost direktorja Časopisnega podjetja Glas in glavnega urednika časopisa Gorenjski glas prevzel Milan Bajželj, rojen leta 1951, diplomirani ekonomist, prizadeleni družbenopolitični delavec, doma iz Stražišča pri Kranju.

Novi direktor in glavni urednik je doslej opravljal številne zahtevne delovne in družbenopolitične naloge. Med drugim je bil podpredsednik, nato pa predsednik izvršnega sveta kranjske občinske skupščine, svetovalčec glavnega direktorja Iskre Telematika in nazadnje pomočnik glavnega direktorja Kmetijsko-živilskega kombinata Gorenjske. Bil je vsestransko družbenopolitično aktivен: v mladinski organizaciji krajne skupnosti Stražišče, občinski organizaciji ZSMS in republiški konferenci ZSMS, v Zvezi komunistov, kjer je bil sekretar osnovne organizacije ZK v Stražišču, v zborih občinske skupščine Kranj in republiški skupščini, v skupščini gorenjskih občin, krajne konferenci SZDL Stražišče, samoupravni stanovanjski skupnosti kranjske občine in v svetu Ekonomskih fakultete kot delegat republiške konference SZDL. So-

Mladinska politična šola

Novi izobraževalni prijemi

Kranj — Občinska konferenca ZSMS v Kranju bo februarja začela z mladinsko politično šolo za mladince, ki bodo v prihodnjem aktivno delovali v predsedstvih in ostalih organih osnovnih mladinskih organizacij. V politični šoli bodo mlade slušatelje seznanili z osnovami marksistične misli, politične ekonomije, z družbenopolitičnim in ekonomskim sistemom SFRJ, zgodovino mladinskega gibanja in aktualnimi problemi v mladinski organizaciji.

V prvem delu, ki bo trajal od 21. februarja do 25. aprila, bodo mladi slušatelji poslušali klasična predavanja o marksizmu, delegatskem sistemu, zgodovini mladinske organizacije, v drugem, intenzivnem delu, ki ga bodo priredili v dveh majskih koncih tedna, pa bodo v glavnem razgovori, tribune in okrogle mize. Mladi bodo lahko razpravljali o tem, kako deluje pri nas delegatski sistem, o mladini v svetu in pri nas, o tem, kako deluje mladinska orga-

Troje ekoloških tem

Kranj — Mladi, ki sodelujejo v ekološki skupini na občinski konferenci ZSMS v Kranju, so nedavno razpisali troje nagradnih natječajev, ki zadevajo okolje. Na nagradni natječaj za najboljši otroški likovni izdelek lahko otroci od 1. do 4. razreda osnovne šole pošljene risbe na temo »Kakšno bo naše okolje leta 2000«. Risbe, izdelane na risalne liste, na katerih naj bo upodobljena vizija sveta v prihodnjem stoletju, bodisi s čistim bodisi z onesnaženim okoljem, morajo tekmovalci poslati na občinsko konferenco ZSMS Kranj, Trg revolucije 1., najkasneje do 31. marca.

31. marec je tudi zadnji rok za oddajo literarnih prispevkov na temo Ekologija. Na najmanj tipkani strani in pol ali največ treh straneh naj mladi, ki veliko razmišljajo o okolju, napišejo svoja razglašljanja o njem. Najboljši prispevki, ki bodo do roka prispevki na natječaj, bodo nagrajeni in objavljeni v posebnem biltenu.

Mesec dni več imajo mladi, ki se ukvarjajo s fotografijo. Črno-bele fotografije velikosti 30 x 40 cm naj prikazujejo motive na temo »Naše okolje«. Najbolj uspele fotografije bodo deležne vabljivih nagrad, vse pa bodo objavili na javni razstavi in ekološki stojnici.

Mladi literati, risarji in fotografi, pridružite se natječaju in pomagajte akciji za čistejše, lepeš, bolj zdravo okolje!

Zasedanja skupščin SIS

Kranj — Do konca januarja se morajo v kranjski občini na rednih zasedanjih sestati skupščine vseh 11 samoupravnih interesnih skupnosti. Poleg lastnih programov za letos in nekaterih drugih vprašanj s področja posameznih dejavnosti bodo na vseh sejah obravnavali tudi analizo dolgoročnih razvojnih možnosti družbenih dejavnosti v občini v obdobju od 1986 do 1995 in za nekatera vprašanja tudi do leta 2000. Druga skupna točka vseh zasedanj skupščin samoupravnih interesnih skupnosti bo predlog samoupravnega sporazuma o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornostih med SIS in strokovno službo SIS. Kot treteje pa bodo na vseh sejah skupščin obravnavali tudi predlog dopolnitve delegatske mreže za delegiranje delegatov v skupščine samoupravnih interesnih skupnosti.

V sredo, 23. januarja, se bosta stali skupščini skupnosti otroškega varstva in občinske skupnosti za ceste, v četrtek, 24. januarja, pa skupnost socialnega skrbstva in samoupravna stanovanjska skupnost. V ponedeljek, 28. januarja, bosta zasedali skupnost socialnega varstva in občinska zdravstvena skupnost. Za torek, 29. januarja, je napovedano zasedanje skupščin kulturne skupnosti in raziskovalne skupnosti, za sredo, 30. januarja, pa izobraževalne skupnosti in samoupravne komunalne interesne skupnosti. Za četrtek, 31. januarja, pa je sklicana skupščina telesnokulturne skupnosti.

Vse skupščine bodo zasedale v dvoranah stavbe občinske skupščine Kranj. Zasedanja skupščin občinske zdravstvene skupnosti, kulturne skupnosti, samoupravne stanovanjske skupnosti, samoupravne komunalne interesne skupnosti in občinske skupnosti za ceste se bodo začele ob 12. uri, zasedanja ostalih skupščin samoupravnih interesnih skupnosti pa ob 13. uri.

A. Ž.

deloval je pri organizaciji številnih prireditv v Kranju. Med drugim je vodil organizacijski odbor festivala bratstva in enotnosti leta 1982 v Kranju in organizacijski odbor mednarodnega mladinskega prvenstva Jugoslavije v namiznem tenisu leta 1983. Aktiven je v enotah teritorialne obrambe in na področju družbenopolitičega usposabljanja.

Milan Bajželj je sedaj član predsedstva republike konference SZDL, sekretar krajne konference SZDL Stražišče, aktivni v organih Zveze komunistov v kranjski občini in na medobčinske ravni, član komisije za investicije pri medobčinskem gospodarskih zbornicah in predsednik sveta za stabilizacijo, planiranje in družbenoekonomske odnose pri občinski konferenci SZDL.

Milan Bajželj je bil na novo delovno dolžnost v Časopisnem podjetju Glas imenovan za štiristi.

Duplje — Na nedeljski tekaški prireditvi Po potek Kokrškega odreda v Dupljah so razglasili rezultate natječaja »Narodnosvobodilna borba in Kokrški odred« in avtorjem najboljših spisov in likovnih del — učencem nekaterih kranjskih in tržiških osnovnih šol in vrtcev, podeliли knjižne nagrade. Prejeli so jih: med predšolskimi otroci Borut Hvalič, Milan Frelih, Janez Martinek, Nina Simenc in Petra Hudobivnik, med učencima do petega razreda osnovne šole Mateja Svegelj, Sandi Flander in Mateja Smid ter med učencima višjih razredov Alenka Muri, Igor Šavš in Petra Naglič. — Na sliki: Janko Valant, predsednik aktiva Kokrškega odreda v Kranju, izroča nagrade učencem (od leve proti desni) Mateji Svegelj, Sandiju Flandru in Mateji Smid. — Foto: F. Perdan

Kmetje bodo obdavčeni po katastru

Spremembe davčnega zakona ohranajo obdavčitev kmetov po katastrskem dohodku, davkov od racionalizacij ne bo, za stanovanja je predlagana davčna oprostitev za 120 kvadratnih metrov površine, predvidene so olajšave za vlaganja v gospodarske dejavnosti — Nove oprostitve pri vlaganjih v gradnjo hiš in stanovanj

V predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah davčnega sistema, ki ga je prejšnji teden obravnaval slovenski izvršni svet, je predlagana oprostitev davka za vse oblike delavčeve ustvarjalnosti v organizacijah združenega dela, kamor spadajo tudi koristni predlogi in tehnične izboljšave. Tudi za del osebnega dohodka, ki ga delavci dajejo za odpravljanje posledic elementarnih nesreč, naj davka ne bi plačevali.

Pri obdavčevanju dohodka iz kmetijstva se ohranja sistem obdavčevanja po katastrskem dohodku. Zaradi realnejšega obdavčevanja pa naj bi katastrski dohodek vsako leto valovilizirali. Po dejanskem dohodku naj bi bili obdavčeni le tisti kmetje, ki bodo presegli 4 milijone dinarjev celotnega prihodka iz živinorejske proizvodnje, 2 milijona dinarjev pa od druge proizvodnje oziroma 6 milijon dinarjev za skupno proizvodnjo.

Davčne olajšave za vlaganja dejavnosti v družbeno organizirano modernizacijo gospodarstva in preureditve stanovanjskih in gospodarskih prostorov in turistične namene se priznavajo ne glede na status vsem davčnim obveznikom, ki se z osebnim delom ukvarjajo s kmetijsko dejavnostjo pod pogojem, da obdelujejo zemljišča v skladu z zakonom o kmetijskih zemljiščih.

Znižanje davčne osnove zaradi vlaganj je predvideno za vse gospodarske dejavnosti in višini 25 odstotkov, občinske skupščine pa lahko za deficitarne dejavnosti določijo višji odstotek znižanja davčne osnove. Razširjena je možnost vlaganja iz neobdavčenega dela v vsa osnovna sredstva, tudi na vlaganja za priddobitev materialnih pravic ter vlaganja za obnovo poslovnih pro-

Priprave na problemsko konferenco

Slovenska mladina se pripravlja na problemsko konferenco o preobrazbi višjega in visokega šolstva

Z učenci usmerjenega izobraževanja so se na regijskih posvetih pogovarjali o štipendijski politiki in predlogu samoupravnega sporazuma o štipendiranju ter o pravilniku o ocenjevanju učencev v srednjih šolah. Beseda je tekla o mreži srednjih šol in razumnosti posameznih vzgojno-izobraževalnih programov, o vključevanju mladih v šolsko samoupravo in preobrazbi višjega in visokega šolstva. Svet za vzgojo in izobraževanje pri Republiški konferenci ZSMS je obravnaval tudi merila za oblikovanje cen nastanitev v študentskih domovih. Omenili so visoke cene v kranjskem študentskem domu, ki so višje kot povprečje stanarin najdražjih študentskih domov v Sloveniji. Cena je tolikšna zaradi visokih stroškov ogrevanja.

D. Papler

Žirovski Remont gre v stečaj

Temeljno sodišče v Kranju bo začelo postopek za stečaj delovne organizacije Remont-gradnje v Žireh — S tem se bo končala nekajletna agonija tridesetčlanskega kolektiva — Primer Remonta je dobra izkušnja, kam privedeta neodločno ukrepanje in zavlečevanje in kaj se lahko uredi z odločnimi ukrepi

Izvršni svet škofjeloške občinske skupščine je priporočil temeljnemu sodišču v Kranju, da takoj začne postopek za stečaj delovne organizacije Remont — gradnje Žiri, zavodu za zaposlovanje v Škofji Loki pa, naj poskusi zaposlit delavce, ki so delali v administraciji tega podjetja. Druge so namreč že zaposlili v škofjeloškem Tehniku in nekaterih drugih podjetjih. Do stečaja bodo delavci dobivali osebne dohodke iz rezervnega sklada občinskega gospodarstva. Komisiji za družbeni nadzor pri občinski skupščini pa so predlagali, naj takoj začne postopek za ugovavljanje odgovornosti vodilnih delavcev v Remont-gradnjah.

S tem se bo končala večletna agonija 30-članskega podjetja iz Žirov, ki je opravljalo gradbena in komunalna dela v žirovski krajevni skupnosti. Kolektiva niso spravile na noge niti prisilne uprave niti druga prizadevanja. Ni se mogoče znebiti občutka, da bi bilo tako odločno kot sedaj treba ukrepati že pred štirimi ali vsaj pred dvema letoma. Zaradi zavlačevanja in poskusov reševanja podjetja je namreč nastala občutna materialna škoda.

Poročilo, ki ga je v torek obravnaval izvršni svet občinske skupščine, zajema obdobje od leta 1980 dalje. Direktor Roman Zor je namreč v obrazložitvi svojega odstopa oktobra 1980 napisal, da je v dveh letih ugotovil nemogoče razmere v podjetju, ki jih sam ni sposoben odpraviti. Kadrovska sestava je bila slabá, delovne discipline ni bilo in tudi nikakrsne delovne zavesti. Prihalo je do množičnega popivanja med delovnim časom. Čeprav si je prizadel, da bi razmere izboljšal, mu to ni uspelo.

Ko so preverjali navedbe bivšega direktorja, so ugotovili še hujše razmere. Samoupravo so delavci razumeli po svoje, niso imeli izdelanega programa dela, samoupravní akti so bili pomanjkljivi itd. Zato je občinska skupščina novembra 1980 v podjetju uvelia prisilno upravo, prisilni upravitelj pa je postal domaćin Janez Primožič.

Ker je dobro poznal razmere in vse zaposlene, mu je v dobrem letu dni uspelo vzpostaviti kolikor toliko normalne razmere. Uredil je samoupravno organiziranost in izdelal razvojni program, ki so ga uskladili tudi v krajevni skupnosti Žiri. Vendar vodstva podjetja po ukinitvi prisilne uprave ni zeleni prevzeti.

Zato je konec februarja 1982, ko je občinska skupščina Škofja Loka predložila prisilno upravo, postal direktor Valentin Lukanc, ki je obljubil, da bo v razmerah v kolektivu redno obveščal občinski izvršni svet. Vendar je Lukanc po dobrega pol leta obupal. Za vršilca dolnosti je bil imenovan ... Tavčar, ki je po šestih mesecih prevzel direktorsko mesto.

Ob obravnavi polletnih rezultatov, je škofjeloška občinska skupščina ugotovo

vila, da so v Remontu v prvih šestih mesecih leta 1982 izplačila večje dohodke, kot bi jih smeli. Zato so 29. septembra ponovno uveli prisilno upravo s tem, da so jim omejili izplačila za osebne dohodke, hkrati pa so zahtevali, da v delovni organizaciji proučijo možnosti nadaljnega razvoja ali pripravijo predlog za pripojitev k drugi delovni organizaciji.

Najbolj smislna bi bila priključitev k škofjeloškemu Tehniku. Vendar je koordinacijski odbor delovnih organizacij, družbenopolitičnih organizacij in krajevne skupnosti Žiri menil, da mora biti Remont toz ali samostojna delovna organizacija s tem, da ji bo žirov-

sko združeno delo in krajevna skupnost zagotovljajo delo. Hkrati naj bi Remont pomagali tudi pri nakupu primerne opreme in materialne osnove dela.

V Remontu so pripravili sanacijski program, v katerem so zapisali, da bodo več delali strojno in več gradili, da bodo sodelovali z drugimi gradbenimi in storitvenimi delovnimi organizacijami, zlasti s krajevno skupnostjo in žirovskimi tovarnami, da bodo bolje gospodarili z denarjem in dosegali boljšo likvidnost ter izpopolnjevali samoupravno organiziranost.

Na podlagi omenjenega programa in usklajevanja stališč v krajevni skupnosti je občinska skupščina februarja 1983 ukinila prisilno upravo, v podjetju pa so imenovali direktorja, ki je moral o rezultatih vsake tri mesece poročati izvršnemu svetu. Gospodarski rezutati so bili tako predlani kot lani pozitivni.

Vendar so zaradi blokirane žirovsko računa, nevracanja kreditov in nepokrivanja obveznosti na izvršnem svetu podvomili o točnosti podatkov, ki so tudi za lanskih devet mesecev prikazovali pozitivni rezultat. Takoj so se vključili v pregled razmer in ocenili, da naj bi v Remontu imeli okoli 10 milijonov dinarjev izgube. Približno toliko naj bi bilo vredno tudi njihovo premoženje. Predlagali so, da bi Remont priključili k Tehniku, ki bi zaposlil tudi vse delavce.

V preverjanju se je vključila tudi SDK. Ugotovili so, da imajo v Remontu kar 26,8 milijona dinarjev dolgov, kar je z približno 16 milijonov več, kot znaša skupno premoženje. Ker nimajo niti dinarja, ne morejo kupiti niti goriva za stroje. Pomeni, da ne morejo več delati. Hkrati pa to pomeni, da se bo večina upnikov za denar, ki so posodili Remontu, obrisala pod nosom.

V takšnih razmerah seveda ni bilo več časa za razprave. Takoj so odstranili direktorja in na vršilca imenovali Gašperja Krajnika. Opravili so vse inventure, večino so zaposlili drugod in začeli postopek za stečaj. Pribljudni meseč naj bi bil stečaj opravljen.

Problem bodo tako odstranili. Je pa izkušnja, iz katere bi si veljalo marsikaj zapomniti. Predvsem to, da se z neodločnim ukrepanjem zadeve le zavlačujejo in poslabšujejo, da pa se lahko hitro uredijo, če se jih lofijo pravilno in če je volja za to.

L. Bogataj

Lanska poraba električne večja za dobre 4 odstotke

Po podatkih sestavljenih organizacije slovenskega elektrogospodarstva smo lani porabili več električne večje kot leta 1983. Največ je bil temu prispevala decembrska poraba, ki je bila v primerjavi z decembrom leta 1983 večja za skoraj 7 odstotkov in celoletni primerjalni indeks dvignila na 4,1 odstotek. Lanske skupne potrebe porabnikov električne energije v Sloveniji so presegle 9 tisoč milijonov kilovatnih ur. Ker je šlo še dobrih 848 milijonov kilovatnih ur električne večje v druge republike in 582 milijonov kilovatnih ur v izvozu, so se dejansko skupne slovenske potrebe lani dvignile na 10.462 milijonov kilovatnih ur. Za popolnejšo sliko porabe električne energije v Sloveniji je treba povedati, da je naša republika lani prejela iz drugih delov Jugoslavije 770 milijonov kilovatnih ur električne energije in iz uvoza 148 milijonov kilovatnih ur.

Čakajoč na drva

Pri jeseniškem Merkurju čaka na drva kar 470 občanov, ki so jih skupaj naročili 4.500 prostorninskih metrov

Jesenice — Naši predniki, ki so živelj v podnožju gozdov, so v podnožju gozdov, pokljuke, Jelovice, Mežaklje, bi najbrž težko verjeli, da bo njihove potomce nekoč zeblo. Najbrž bi se nam čudili, da smo poslušali umne projektante, ki so pozabili na dimnike, vgradili močna okna, šipe in steklena vrata, za povrh vsega pa v alpskem svetu množično projektili ravné strehe.

Iz peči in dimnikov bi se danes klub vsespolnemu varčevanju bolj veselo kadilo, ko bi nam trgovske delovne organizacije mogle prodati več premoga in — drv. Premog je slab in drag, nanj je treba dolgo čakati, drva pa v tem gozdnem območju dežele sploh ni mogoče kupiti. Če ni bližnjih znancev-kmetov, ki kubični meter prodajajo tja do 5.000 dinarjev ali še enkrat dražje kot Gozdni gospodarstvu, lahko čepimo kar v mrazu. Vsespolna republiška akcija, ko naj bi sami »napravljali« drva po družbenih gozdovih in obenem čistili gozd, ki je baje »neprehoden«, je bila že v samem začetku smešna: gozdarji so ob takih pobudah obupavali, češ da bo po množičnih pohodih v našem gozdovem zanesljivo več škode kot koristi, zasebniki pohodnik pa so tudi izračunali, da se jim ne splača, kajti prevoz bi bil izredno drag.

In tako smo ostali pri rednem ponujanju drv, čemur se — prav čudno — nihče posebej ne posveti, nihče od »pristojnih« se ne razburja in zato ničesar ne ukrepa. Ko ne bi bilo zasebnih kmetov, bi nas res zeblo, kajti trgovina dviguje roke, če da drv ne »proizvaja«. Gozdnim gospodarstvom pa se nerentabilna prodaja ne spleča. Kako le, če dojavljajo les iglavcev za gradbene potrebe po taki ceni, da niti približno ne morejo zaiti v zgubarške križe in težave.

Maloprodaja Merkurjevih trgovin je več kot borno založena z drvmi — ni jih ne poleti ne spomladi, še manj jeseni in pozimi. Včasih so jih pripravljali na dvorišče trgovine še zasebniki, danes jih raje dražje prodajajo sosedom in znancem. Trgovina pravi, da je popolnoma nemočna, kajti Gozdnemu gospodarstvu se nočjo obvezati, da bi dostavila letno vsaj nekaj polen.

Zalostno je, da pri jeseniškem Merkurju čaka na drva kar 470 občanov, ki so jih naročili skupaj 4500 prostorninskih metrov. Gozdnemu gospodarstvu Jesenice pa je trgovini pripeljalo le 209 metrov drv, kar pomeni, da bodo čakajočim po vrstnem redu lahko prodali le po 2 prostorninska metra, od nadaljnje dobave pa bo odvisno, če bodo vsi drva sploh lahko dobili.

Leta 1974 je Kmetijska zadruga dobila tudi najvišje občinsko priznanje — veliko plaketo občine Škofja Loka, letos so z malo plaketo občine dali priznanje direktorju Vinku Kržišniku.

Vsak mandat druga očala

Odnos do kmetijstva se je v zadnjem času korenito spremenil. Zadeli so poslušati tudi kmetijske strokovnjake in kmete, ki so vedno zatrjevali, da ne živimo od betona in vijakov, temveč od hrane, ki zraste na zemlji. Tudi v občini odnos med vodilnimi ljudmi in vodstvom zadruge niso bili vedno najboljši. Preveč je bilo teoretikov, ki so razlagali, kako naj bi bilo, nihče pa ni nikoli vprašal, kaj o predlogih menijo kmetijski strokovnjaki in kmetje. Sploh pa na razprave o kmetijstvu največkrat niti niso bili vabljeni. V zadnjem času se sodelovanje izboljšuje, kar je tudi potrebno, saj je kmetijstvo pomembna gospodarska panoga v občini. Skratka, v vsakem mandatnem obdobju se spremeni odnos do kmetijstva. Včasih imamo občutek, pravijo pri zadrugi, kot da nismo dobili le novih ljudi v občinski vrh, temveč da smo se znašli v neki drugi

Uredništvo

D. Sedej

Zavarovanje kmetov v Gorenjski kmetijski zadrugi

Neizpolnjene obveznosti iz 117. člena

Kranj — 117. člen novega republiškega zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju določa, da morajo del sredstev za obvezno zavarovanje kmetov prispevati tudi organizacije združenih kmetov. V primeru, ko kmet sodeluje z več organizacijami, mora vsaka izmed njih prispevati določen delež. Njihov prispevek mora biti tolikšen, da spodbuja združevanje kmetov oziroma zagotavlja združenemu kmetu prednost pred nezdrženim. Organizacije morajo denar za zavarovanje zagotoviti iz dveh virov: iz lastnega dohodka ter od organizacij, ki predelujejo kmetijske pridelke in les ali z njimi trgujejo.

Gorenjska kmetijska zadruga je na pobudo Medobčinske gospodarske zbornice za Gorenjsko pripravila predlog, po katerem naj bi predelovalna industrija in kupci kmetijskih pridelkov plačevali dodelek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje kmetov — 21 par za liter mleka, 14 par za kilogram krompirja, 24 par za kilogram pšenice, 1,40 dinarjev za kilogram goveda in 1,36 dinarja za kilogram prašiča. Na ta način bi na Gorenjskem zbrali 15 milijonov dinarjev, kar bi skupaj s prispevkom zadrug in gozdnih gospodarstev zadoščalo, da bi kmetom plačali tretjino letnega prispevka za pokojninsko in invalidsko zavarovanje. Predelovalna industrija — le-ta se res ne nahaja v rožnatem položaju — predloga ni podprla. Le pri krompirju so se na ravni republike sporazumeli, da so že lani v prodajno ceno vračunali 14 par za obvezno zavarovanje kmetov.

Gorenjska kmetijska zadruga je v dogovoru z gozdnim gospodarstvom izvedla postopek zavarovanja za vse kmete in gozdne posestnike iz kranjske in tržiške občine. Gozdro gospodarstvo bo kmetom, ki na leto posekajo več kot sto kubičnih metrov lesa, v celoti plačalo tretjino letnega prispevka za zavarovanje, vsem ostalim pa glede na oddano količino lesa. Gorenjska kmetijska zadruga bo nekaj denarja za zavarovanje prispevala iz dohodka, koliko, bo znano po zaključenem računu. S škofjeloškimi Mesožidelki in z jeseniško Klavnicijo se je že spraznula, da bosta prispevali glede na odkup mesa, ne pa tudi s kranjsko Mlekarno, ki se sklicuje na težaven gospodarski položaj. Nobenega dvoma ni, da je treba sprejeti zakon spoštovati; jasno pa je tudi, da celotno breme zavarovanja ne more pasti le na ramena kmetov, zadruge in gozdnega gospodarstva, marveč na vse, ki se ukvarjajo s predelovanjem in trgovanjem s kmetijskimi pridelki in z le-

dom. V Gorenjski kmetijski zadrugi se je po določilih novega republiškega zakona zavarovalo 1100 kmetov in njihovih družinskih članov. Tri četrtine se jih je odločilo za četrti razred — to je za najnižjo pokojninsko osnovo, ki jim se zagotavlja enake pravice kot delavcem v združenem delu. Za višje razrede so se odločili kmetje, ki se bodo kmalu upokojili, ter gospodarji in njihovi družinski člani z gmotno bolje stojecih kmetij, za nižje razrede pa kmetje, ki pogodbeno ne sodelujejo z zadrugo. Med kmeti, ki so lani stodostotno izpolnili pogodbe, je 150 do 200 zavarovancev; tem bo tudi zadruga povrnila tretjino prispevka za zavarovanje.

C. Zaplotnik

Škofjeloška zimska razglednica. — Foto: F. Perdan

Nič več delavcev od drugod

V jeseniški Železarni in v drugih delovnih organizacijah naj bi odslej zaposlili le toliko, kolikor je naravni prirastek — Višje cene v komunalnem in stanovanjskem gospodarstvu

Jesenice — Ko ob koncu januarja prihaja na delegatske klopi vseh treh zborov skupščine občine Jesenice o politiki uresničevanja družbenega plana razvoja občine za letos, komite za družbeno planiranje in razvoj opozarja na nekaj značilnosti in možnosti razvoja občine v prihodnjem obdobju.

Ocenjujejo, da je 2,9 odstotna rast fizičnega obsega proizvodnje dokaj visoka, a jo tako načrtujejo delovne organizacije, ki so prepričane, da bo struktura proizvodnje boljša, kvaliteta večja in večja tudi produktivnost. Delovne organizacije predpostavljajo, da bo delež čistih porabljivih sredstev v celotnem prihodku ostal nespremenjen, predvidevajo tudi, da ne bo razkorak med gibanjem cen in tako prihajajo do predvidene rasti dohodka v gospodarstvu.

Delovne organizacije so že zelo zelo, da bi več zaposlovalo, vendar so se v občini odločili, da bodo zaposlili le toliko, kolikor je naravni prirastek. Zdaj naj bi zaposlenost porasla v gospodarstvu za 0,3 odstotka. Še naprej pa bo gospodarstvo močno primanjkovalo kvalitetnih investicijskih programov in denarja za zavlečevanje in uresničevanje le z združevanjem sredstev.

V jeseniški občini menijo, da je sedanji izvoz tako visok, da ga ne more bistveno povečevati. Zavedajo pa se, da je bilo do zdaj precej takega izvoza, ki je prinašal čisto izgubo. V občini prevladuje črna metalurgija, ki proizvaja večinoma polizdelke in ne končne izdelke, širša družbena usmeritev pa narekuje čim večji izvoz končnih izdelkov. Predvideni uvoz v tem letu pa je visok predvsem zaradi uvoza opreme za novo elektrojeklarno.

VAŠA PISMA

ALI JE TO PRIKRITA PODRAŽITEV KRUHA?

Po novem letu v tržiških trgovinah ni več mogoče dobiti 80 dekagramskih štruc belega kruha, na katerega smo se potrošniki že navadili in ga že vsa leta kupujemo. Sedaj prodajajo štruce enake kvalitete, le da tehtajo en kilogram. Spominjam se, da so se peki odločili za peko 80 dekagramskih štruc zaradi več razlogov: to je primernejša količina za štiričlansko družino in manj kruha od takšne štruce je končalo v odpadkih. Zakaj potem takšna sprememb? Je bila to želja potrošnikov? Dvomim, saj nas o tem ni nihče vprašal.

Najverjetneje je spremembu bortovala cena. 80 dekagramska štruca je stala 43 dinarjev, nova pa bi po logiki smela veljati največ 54 dinarjev, ne pa kar 68 dinarjev. Torej se je dejansko kruh podražil za dobro četrtnino in to brez kakršnih koli obvestil. Ali smo tudi pri kruhu prišli tako daleč, da se 20 dekagramov težja štruce šteje kot nov proizvod s popolnoma novo ceno. Po tej logiki lahko začne pekarija spet peči 80 dekagramske štruce, ki bodo ponovno dražje, saj so spet nov proizvod...

S. R., Slap, Tržič

PRIJAZNI PROMETNIK

Lani 29. decembra smo ob 5.32 na kranjski avtobusni postaji zamenčakali na avtobus za tovarno Planika. Prosili smo prometnika Srečka, naj nam preskrbi avtobus. Ceprav je imel proste avtobuse, prošnji ni hotel ustrezni rekoč, da avtobus ni naročen in da ga ne briga, kako bomo prišli na delo. Potrepežljivo čakajoče nas je na koncu odslovil z besedami, da tudi avtobusa za nočno izmeno iz prinipa ne pošlje. Nič kaj primerno ponašanje za prometnika, mar ne?

V imenu ogorčenih potnikov Rode, Debeljak, Spodnje Duplje

SLOVENŠČINA ZA UPORABO UR

Če kupiš uro (kar je v tem času že silna potrata, saj imamo kmaj še za mleko in kruh), potem te poleg cene razveseli še garancijski list, ki ima tudi slovenski prevod. Pa si oglejmo:

Interservis, ki zastopa v Jugoslaviji proizvajalca dotočnih ur znamke UMH Ruhla iz Nemške demokratične republike, takole prevaja v slovenščino »upustva za upotrebo«:

Pomikanje skazalj na nasprotni smeri nijihovega hoda (vnazaj) ni dovoljeno! Da bi izbegnili kerzijo, okvaro mehanizma in pristop nesnage, pokrovček čim manj otpirajte. Pazite, da uro ne udarite in ne držite jo v žepu. Pri umivanju rok, uro je treba odstraniti. Kadar se zaustavi je treba baterijo takoj odstraniti iz ure na baterijo...

Poleg humoristične slovenščine so humoristična tudi navodila. Lastnikom ur pač ni treba posebej priporočati, da ročnih ur ne bi tepli ali jih vlačili po žepih ter z njimi čofotali po vodi. Malo jih je tudi, ki bi nalačkukali pod pokrovček in tako omogočili »pristop nesnage« ali vztrajno vrteči »skazalj« nazaj, najbrž pa je kar koristno tisto priporočilo, da je treba baterijo takoj odstraniti...

Mesena obleka se izrabi, odvisno, kako jo človek rabi. Kdor je sebe gospodar, ve, da je življenje stvarstva dar, če se ta preveč zlorablja, se v degeneracijo potaplja.

Pismo Franca Tomažiča Gorenjskemu glasu in bralcem

Franc Tomažič, pri katerem smo bili v začetku tega leta, je še vedno zdrav in čil prekoračil devetdeseto leto. V zahvalo nam je poslal pismo, v katerem je lepo razložil, kaj je bilo vseskozi njegovo življenjsko vodilo. Spoznanja, nabранa v tolikih desetletjih, so modrost, ki jo Tomažič pričoveduje v nevezani in vezani besedi. Takole pravi:

»Naj vam v naslednjih vrsticah razodenem, da to, ni nobeno čudo ali skrivnost, če si že v otroški dobi primoran doživljati za svoj razvoj dobrotljive udarce, ki te primorajo k samostojnemu razmišljjanju in životjanju med dobrim in zlim. Miroljubni, resni, skromni in svobodoljubni duhovi so običajno sadovi revščine, zato niso serkljanci, obloženi z vsemi dobrotami tega demoralizirane, sebičnega sveta, temveč so deležni tako fizičnih kot psihičnih udarcev, udarcev bede, ponižanj. Boječega to privede v obup, pogumnejšemu pa je najboljša šola, da si sam najde srečo, mir, zadovoljstvo in začodčanje.«

Objavljamo tudi del njegovih verzov.

Kdor želi zdravje ohraniti, visoko, mirno starost doživeti, mora v sebe samega prodreti, mesenega, časti lačnega divjaka v strogo vzgojo vzeti, nič več strastem telesa suženj biti. Telo je varljiva, nališpana obleka notranjega, duhovnega, nemilnjivega človeka.

Mesena obleka se izrabi, odvisno, kako jo človek rabi. Kdor je sebe gospodar, ve, da je življenje stvarstva dar, če se ta preveč zlorablja, se v degeneracijo potaplja.

Najhujši boj je boj s seboj, kdor se premaga, je resnični heroj. Človek ni lahko postati, če dvolično vlogo se mora igrati. Kdor pa resnično človek postane, nobena težava ga več ne zadane. Nikogar več ni žrtev, igrača, lastna pamet in vest sta mu ščit – pomagača.

Potpisal se je kot veseli, devetdesetletni Franc Tomažič

Sterova družina iz Predoselj: (od leve proti desni) Jože, Ivo, oče Jože, mama Antonija, Tone, Marija, Majda, Marko in Franci; manjkata Albin in Slavko

Foto: F. Perdan

Pri Šterovih v Predoseljah

Devet otrok – sedem vojakov, trije alpinisti...

V premislek mladim družinam: Antonija in Jože Šter iz Predoselj sta v skromnih razmerah spravila h kruhu devetero otrok.

Predoselje — Danes, ko so pri nas v Sloveniji že redke družine s tremi ali štirimi otroki, je prav prijetno kramljati z Antonijo in Jožetom Šterom iz Predoselj. Odraščala sta v razmerah, ko kruha ni bilo v izobilju in ga ni bilo moč videti v smetnjakih kot danes. Pred drugo svetovno vojno sta se spoznala, Kovačev Joža iz Predoselj in Antonija iz Srednje vasi pri Senčurju. Vojska vihri je Jožeta odnesla v partizane; bil je v Kokrškem in Gorenjskem odredu, v Prešernovi brigadi, v zapadnokoroškem odredu in ziljski četi. V svobodi sta se vzela. Jože je delal doma, v nekdanji brdskej kovačiji, Antonija je služila kruh v tovarni, v današnjem Tekstilindusu. Pred 36 leti je privekal na svetnjun prvi otrok, za njim še deset, dva od njih sta umrli. Devetero sta jih v skromnih razmerah spravila h kruhu.

Franci je najstarejši, po poklicu elektroinženir v Iskri Telematik in se je dlje časa strokovno izpopolnil v Moskvi. 35-letni Jože je programer na računalnikih v Iskri. Dve leti mlajši Ivo je strojni ključavničar v kranjskem Kovinsko obrtnem podjetju. 31-letna Marija je končala ekonomsko šolo v Kranju in se zaposlila kot tajnica v osnovni šoli Josipa Broza-Tita v Predoselj. Dve leti mlajši Tone je storjni ključavničar; tako kot Ivo si je našel službo v Kovinsko obrtnem podjetju. 28-letni Slavko je končal šolo za avtomehanika v Škofji Loki in se započel kot strojni ključavničar v Alpetouru. Albin je bil sprva žičničar na Krvavcu, zdaj pa dela v Iskri Kibernetika in hodi v tehnično strojno šolo. Majda je vzgojiteljica v vrtcu Mojca na Planini. 20-letni Marko je lani končal elektrotehnično iskrsko šolo in se zaposlil v Iskri na Labrah.

Franci je najstarejši, po poklicu elektroinženir v Iskri Telematik in se je dlje časa strokovno izpopolnil v Moskvi. 35-letni Jože je programer na računalnikih v Iskri. Dve leti mlajši Ivo je strojni ključavničar v kranjskem Kovinsko obrtnem podjetju. 31-letna Marija je končala ekonomsko šolo v Kranju in se zaposlila kot tajnica v osnovni šoli Josipa Broza-Tita v Predoselj. Dve leti mlajši Tone je storjni ključavničar; tako kot Ivo si je našel službo v Kovinsko obrtnem podjetju. 28-letni Slavko je končal šolo za avtomehanika v Škofji Loki in se započel kot strojni ključavničar v Alpetouru. Albin je bil sprva žičničar na Krvavcu, zdaj pa dela v Iskri Kibernetika in hodi v tehnično strojno šolo. Majda je vzgojiteljica v vrtcu Mojca na Planini. 20-letni Marko je lani končal elektrotehnično iskrsko šolo in se zaposlil v Iskri na Labrah.

»V veliki družini ni bilo možnosti za razvajanje otrok in za življenje na veliki nogi. Vsak dinar smo morali pametno obrniti,« pravi Antonija. »Na domači njivici smo pridelali dovolj zelenjave, tudi kakršga prasička smo uspeli zrediti. Pomagali smo pri kmetih, da smo zaslužili gajbo ali dve krompirje. Kruh smo pekli v domači peči. Meso je bilo le redko na krožniku, več je bilo krompirja. Veličko sem otrokom sama spletala ali sešila, nekaj obutve in oblačil smo dobiti tudi pri sorodnikih. Ni bilo tako, kot je marsikje danes, da ima vsak otrok svojo sobo. V začetku nas je pet spalo v eni sobi, šest v drugi; kasneje, ko smo hišo povečali, po dva ali

tri. Pralni stroj smo kupili šele tedaj, ko je starejši sin zaslužil. Pre smo prali v Belici — tudi pozimi, ko je zamrznila. O dopustu z možnostvna razmišljala, nekajkrat sva šla v hrib — na Storžič, na Veliko polno...«

Antonija se spominja, kako je še kala novô leto — s šivanjem v roki pa tudi dogodka iz časov, ko je bilo mož v bolnici. Sina je poslala v trgovino po pol margarine, pol kilograma sladkorja... Vse na pol. Za vedeni bilo denarja. Ko se je otrok vrnil z nakupovanja, so kmalu za njim potrivali na vrata skromnega doma. Predoselj moževi prijatelji. V trgovini so videli, kako malo je fantič na ložil v cekar za tako številno družino. Prinesli so več kosov margarine več kilograma sladkorja, več kilogramov makaranov — vsega več.

»Morebiti kdo misli, da sem bila zaradi kopice otrok in skrb za prikrajšana za druge radosti v življenu. Nikakor! Otroke sem imela radi in se danes jih imam. Z veseljem po pestujem osmovo vnučkov, tudi sosedove rada vzamem v narocje,« pravi Antonija. »Mlade družine se danes izgovarjajo, da otroci preveč stanejo da ne bi mogle spraviti h kruhu več kot enega ali dva. Mislim, da tudi ne so pripravljene na tolikšno odreko, nje, kot smo bili mi.«

»Tudi družbi moram reči — hvala! Kot borcu so mi dali socialno pomoč, ki je bila v naši družini v preteklosti v veliko oporo,« pravi Jože, ki je obdelu v kovačiji in kasneje v Standardu ter ob skrb za številno družino vedno našel čas še za druge dejavnosti. Delaven je bil v kraju in v krajevni skupnosti, v kulturnoumetniškem društvu, v borčevski organizaciji in socialistični zvezi, v gasilskem društvu, v organizaciji Rdečega krizantema, v lovski družini Storžič in se lahko naštevali. Prejel je vrsto priznanj — red zaslug za narod s srebrno zvezdo, medaljo zaslug za narod, medaljo za hrabrost, priznanje Zvezde lovske družine Gorenjske, priznanje Rdečega krizantema za 35 let dela...«

Otroci gredo po njegovih stopanjih: Jože, Ivo, Tone in Majda so delavni v kulturnoumetniškem društvu, vsi so že nastopili na odrških deskah v Predoselj. Vseh devet je pelo v pevskem zboru, Franci, Jože in Albin so prelezali številne zahteve smeri v domačih in tuhij gorah. Šesterica je že služila domovini — Somboru, Beogradu, Prištini, Banjalukom, Ribnici, Požarevcu, sedmi pa čaka na poziv.

C. Zaplotnik

Praznik pri Toporšu

Frančiška in Jernej Toporš z Velikega hriba pri Kranju sta slavila zlati jubilej

Kranj — »Kaj vem, kako bi rekla. Vsega po malem je bilo, dobrega in slabega. Med vojno predvsem veliko hudega in slabega. Sicer pa je zelo hitro, kar prehitro minilo.«

Tako nam je pred dnevi razlagala Frančiška Toporš z Ceste JLA 42 ozroma z Velikega hriba pri Kranju. Z morem Jernejem sta 13. januarja nameč praznovala 50-letnico skupnega življenja. Bilo je to kar veliko slavje, saj se jih je zbralo kar blizu štirideset.

Frančiška je bila rojena pred 78 leti v Črnčah, Jernej pa leta dni pozneje na Spodnji Belli (pri Čarmanovih po domače) pri Preddvoru. Spoznala pa sta se v Ljubljani. Tam blizu Šuštarškega mostu sta nameč obavila delala. Jernej je bil krojač, Frančiška pa je pri sesti pomagala kot šivilja.

Veliko sva včasih kolesarila. Celo Gorenjsko, v Bohinj in Zgornjesavsko dolino. Tri leta po poroki sta kupila zemljo in dobro leto zatem sva na Velikem hribu naredila hišo. Po dvakrat, trikrat na tegen sem se takrat vozila s

kolesom iz Ljubljane v Kranj, da sem stregla delavcem. Sina in hčerkico imava in danes živimo bližu vsak sebi. Vnuki so tudi že odrasli. Kar dobro se imajo. Pa tudi nama ni nič hudega. Jaz sicer nimam pokojnine, mož jo pa ima. Nisva preveč razvajena oziroma zahlevna in kar shajava, je pripovedovala se vedno živahnja Frančiška.

Jernej je prvotno delal pri Jazbecu, potem pa je na svoje začel. Vedno je imel dosti dela. Še danes se ga spomini in marsikdo priponomi: škoda, da več ne živa.

Ja, kakšnih 15 let bo že tega, odkar sem v pokolu. Za obleke še danes nisem v zadregi. Toliko sem si jih že naredil. Hlač pa bo kmalu zmanjkalo, v sali priponome še kar krepak, vendor zadnje čase malo bolehen Jernej. »Nič nama ni hudega. Najhujše je bilo med vojno. Še dobro, da sva obavda znala Šivanko Škatki.«

Frančiška še vedno doma pogospodira, Jernej pa tem mrazu najraje malo pogleda televizijo. Saj bo kmalu spomil na bo spet bolj prijetno. Ob čestitki smo jima zaželeti, da bi bila še dolgo čila in zdrava.

A. Žalar

Srečanje invalidov

Kranj — Pred iztekom minulega leta so se v Domu upokojencev v Kranju zbrali člani kranjskega društva invalidov. Srečanje je bilo še toliko prijetnejše, ker se med letom težko udeležujejo različnih izletov in drugih srečanj. Tokrat pa jim je društvo pripravilo pogostitev, spregovoril pa jim je tudi predsednik društva Mirko Galicic. Za prijetno razpoloženje je poskrbel se harmonikar Nace Ušlakar in nekateri so celo zaplesali. Z željo, da bi se letos čimprej ponovno dobili, je srečanje kar prehitro minilo.

V. Račič, Kranj

Tečaj nege bolnika

Kranj — Organizacija Rdečega križa Kranj po dveletnem premoru letos v začetku januarja ponovno organizira tečaj nege bolnika na domu. Tečaja se lahko udeleži odrasli, ki bi hoteli izpopolniti svoje znanje o negi za domačo rabo. Vsebina tečaja je podobna temam, ki so bile pred kratkim posredovane o domači negi preko televizijskega zaslona. Za brezplačni tečaj, ki bo trajal 18 ur, je v Kranju še nekaj prostora, prijaviti pa se je treba pri Občinskem odboru Rdečega križa, na Cesti JLA 16.

PRAVNIK SVETUJE

ODŠKODNINA ZA STRAH

B. M. iz Radovljice

Zanima vas, kdaj lahko oškodovanec zahteva odškodnino za strah?

Odgovor: Odškodnino za strah kot del nepremoženske škode se oškodovanec lahko prizna v primeru, če je bil strah zelo intenziven in je pustil v duševnosti prizadetega trajnejše posledice. Odšk

KUD Dobrava iz Naklega

Sneguljčica je bila trikrat razprodana

Z lanske predstave Pekarna Mišmaš

Med kulturnimi dejavnostmi v Naklem se je najbolj razvjeta drama — V minulem desetletju kar 16 premier — Kulturni animator Miha Štefe: Razmere, v kakršnih delamo, so nezgodne, in če nas oder ne bi veselil, bi že zdavnaj odnehal.

Naklo — V Naklem imajo bogato založeno podružnično knjižnico, nekaj časa se je oglašal pevski zbor, pa je zdaj utihnil, najbolj pa se je razvila dramska dejavnost. Slednja ima v Naklem dolgoletno tradicijo in čeprav je pred dvema desetletjema nedonoma za lep čas zamrla, je v Naklancih ostal kulturni duh. Tako pred enajstimi leti Mihu Štefetu in ostanim za oder zagremati ljubiteljem ni bilo težko oživeti kulture, ki jo je pred njimi spodbujal Jože Kožuh. Miha Štefe, še danes kulturni animator naklanskega amaterskega odra, je imel nekaj igralskih izkušenj iz Prešernovega gledališča in nekaj dobrodošlih znanstev. In tako se je znotra začelo.

»Začeli smo z Matičkom,« se rene-

sanse naklanskega odra spominja Miha Štefe. »Sledile so Vroča kri, Sneguljčica, Razvalina življenja, Čarovnik iz Oza, Avtobusna postaja, Mišolka. Nato smo začeli z zahtevenjimi deli iz zakladnice svetovne drame. Na odrsu so se zvrstili: Junona in pav, Dan oddih, Kmetija, Sna ha pa znova Sneguljčica, Brechtov Puške gospe Carrar, Trnuljčica, minulo leto pa Pekarna Mišmaš. Medtem ko so nam prva leta veliko pomagali režiserji iz Prešernovega gledališča Dolinar, Cegnar, Šilingova, zdaj režiram sam, pomagal pa mi je Tone Trpin.

Občinstvo je navdušeno. Seveda je domača dvorana najbolj polna ob klasičnih domačih igrah. Če bi igrali Finžgarjevo Verigo (kar imamo za prihodnjo sezono tudi v načrtu), bi znova napolnili dvorano, pa čeprav so Finžgarjeva ljudje že neštetokrat vide li. Z Brechtem jih nismo ravno ogreli. Naša Sneguljčica pa je bila kar trikrat razprodana. Mnoga dramska besedila so že dodobra izpeta, saj so jih podeželska gledališča že na vse načine obdelala. Zato se v Naklem ogrevamo za dobre, aktualne, po možnosti domače igre, vendar jih je težko dobiti. Kot rečeno, to sezono imamo na programu Verigo, toda s posebne-

ga zornega kota. Uničena polja v Naklem, koder vodi nova avtocesta, bodo dala tej domači igri svojstveno novo. Pred Verigo pa bomo pripravili vrsto Mikelnovih skečev pod skupnim naslovom Veseli večer.«

Če je naklanski 60-članski ansambl zadovoljen z odzivom svoje publike, pa ga tem manj vesele pogoji, v katerih dela. Ko so pripravljali zadnjo predstavo, otroško Pekarno Mišmaš, jih je na odrsu ves čas zeblo. Tudi denarja za dejavnost nimajo kdake koliko na voljo. Zveza kulturnih organizacij iz Kranja jim je za polletno dejavnost nazadnje namenila 14.500 dinarjev, preostalo je morala primakniti krajevna skupnost. Že to je dokaz, kako malo družba da na ljubiteljsko kulturno dejavnost. Za 30 amaterskih kulturnih društev v občini je na voljo le 40 starih milijonov sredstev. Letno, da se razumemo. Prešernovemu gledališču pa gre za eno samo predstavo stara milijarda in pol. V Naklem morajo varčevati tudi na odrsu. Da bi vsaj za silo shajali s skromnimi sredstvi, predelujejo stare kulise in še ka.

»Če nas ta dejavnost ne bi veselila, bi nam razmire, v katerih delamo, že davno vzele upanje,« je sklenil razgovor Miha Štefe, animator kulturne dejavnosti in režiser v Naklem.

D. Z. Žlebir

Miha Štefe, kulturni animator in režiser KUD Dobrava v Naklem

Letos petindvajset razstav

Jesenice — Letos načrtuje programski svet razstavnega salona DOLIK pri DPD Svoboda Tone Čufar na Jesenicah petindvajset razstav, prav toliko, kolikor so jih prizadeli kulturni delavci jeseniške občine organizirali lani. Vsak drugi petek v likovnem salonu odprejo po eno razstavo, ki jo obiše veliko obiskovalcev in je tako samo lani prišlo

TOMŠIČEVA 44

V gledališču lutk v gradu Kieselstein bo v četrtek, 24. januarja, ob 15.30 in 16.30 gostovalo lutkovno gledališče Papilu iz Kopra z lutkovno igrico Parnate zgodbe.

v razstavnemu salonu več kot 18.000 ljubiteljev kulture.

Letos nameravajo organizirati devetnajst slikarskih razstav. Predstavili se bodo akademski slikarji, skupaj deset, trije ljubiteljski slikarji in šest bo skupinskih razstav. Organizirali bodo razstavo umetniške keramike, tapiserij, razstavo delavske ustvarjalnosti in tri razstave umetniške fotografije.

Programski svet bi za uredničev tega programa potreboval okoli milijon dinarjev ali povprečno 40 tisoč dinarjev za razstavo. Od tega morajo skoraj tretjino denarja odšteći za stroške zavarovanja razstav, najemnino, ogrevanje. Sredstva za razstavno dejavnost predstavljajo skoraj petino vseh sredstev, predvidenih za ljubiteljsko kulturno dejavnost v občini. Vsega denarja od jeseniške kulturne skupnosti ne morejo pričakovati, zato bodo morali prizadene organizatorji razstav zbrati nekaj denarja tudi iz drugih virov. D. S.

Radio Triglav v dvajsetem letu

Radio Jesenice praznuje dvajsetletnico obstoja in dela — Zastarela oprema, a dober in kvalitetni program — Nadvse dobra glasba — Radio Triglav na valovih izredno poslušanega radia Carinzia.

Jesenice — Pred dvajsetimi leti se je na Jesenicah zbrala skupina radioamaterjev, pobudnikov, da ustanovijo lastno radijsko postajo. Občinska konferenca je sprejela idejo in 5. januarja se je prvič oglasila pesem Oj, Triglav, moj dom. Pri prvem oddajanju so sodelovali France Gracer, Branko Stare, Jelena Jeraša, Aleš Soklič, Teo Lipicer, kot gostja pa Majda Rebernik. V začetku so oddali trikrat tedensko, že leta 1972 so začeli oddajati vsak dan.

Radio Triglav je prešel na UKW oddjanje, finančirala pa ga je tudi občinska konferenca SZDL iz Radovljice. Z oddajniki na Brvogih nad Kranjsko goro, na Katarini, na Španovem vrhu in Voglu radio Triglav slišijo v jeseniški in v radovljiski občini, poslušalci jih slišijo v Medvodah in Ljubljani.

Dvajsetletnico dela je jeseniški radio pričakal s prejšnjimi finančnimi in prostorskimi težavami, s staro studio tehniko, a vsi tisti, ki ga redno ali občasno poslušajo, so z vsebino in programom zadovoljni. Radio obvešča o najpomembnejših dogodkih ter uvaja številne oddaje, ki so pripravljene povsem profesionalno in prav nič ne ostajajo za osrednjim radijem v Ljubljani.

•Želimo si se mnogo več, kot smo kadrovsko in organizacijsko zmožni, pravi direktor in odgovorni urednik Slavko Humerca. »Dokaj čuden način financiranja nas sili v to, da so včasih naše vesti protokolarne, obenem pa ob skromni kadrovski zasedbi zmanjka časa za kritične prispevke. Štirje novinarji »pokrivajo« območje od Rateč do Podnarta, oddajamo vsak dan in imamo leto 1250 ur samostojnega programa. Zamišljamo si drugačen način posredovanja problema, ko naj bi se novinarji bolj oglašali terena in vodili posamezne oddaje, a kaj ko naši tehniki niso stalno zaposleni pri nas, a tudi tehnična oprema je zastrela. Delamo s polprofesionalno opremo, ki je le prilagojena za radijsko produkcijo in dotrajana, nimamo pa nobene rezerve. Delovne možnosti so slabe in sploh ni primerjave z ostalimi modernimi radijskimi studiji.«

Zdaj poskušamo urediti financiranje tako, da bi se pri kulturnih skupnostih občin zbirali denar ostanek interesa skupnosti, ki prispeva do obveščanja. Vedno več denarja ustvarjamo sami, kar polovico, z reklamami in oglasi. V zadnjem času nas poslušajo ljudje v Kranju in celo v Ljubljani, saj nas večkrat poklicajo. Za mlade je

A. Kerštan
D. Sedej

Novinarji Radia Triglav: Sonja Anderle, Slavko Humerca, Janka Pečterca, Janko Rabič, Dušan Dragojević (sedi)

Arhitekturc izročilo pastirjev, drvarjev in oglarjev

Slovenska akademija znanosti in umetnosti je izdala, Državna založba Slovenija pa založila kulturnozgodovinski in etnološki oris »Arhitektурno izročilo pastirjev, drvarjev in oglarjev na Slovenskem«, v katerem avtor Tone Ceve ugotavlja značilnosti pastirskih, drvarskih in oglarskih naselij predvsem v Kamniških in Julijskih Alpah, raziskuje gradnjo teh naselij in posameznih stavb, uporabnost prostorov ter zunanjost in notranje opremo.

»Če se poskušamo vživeti v razmere človeka pred več kot dva tisoč petsto leti, potem si smemo predstavljati rudarja, ki je nabiral rudo približno 1500 metrov visoko na gozdni menci. Najbrž se ni vsak dan vračal v dolino, kjer je imel dom in topilnicu železa. Domnevam, da je jemal s seboj v gore tudi nekaj živine, da se je lahko ob rudarjenju preživel z mlekom in mlečnimi izdelki. Zase in verjetno tudi za živino je napravil zavetišča...«

V kar največji zvezni zelarstvu je bilo gozdno gospodarstvo. Udarec sekir in klici dr-

varjev — »holcarjev« so stoletja odmevali v gozdnih tihotih. Ker je sečnja največkrat-poteka daleč od poti, so gozdniki delavci živelji čez teden v preprosto zgrajenih kočah in zasilnih zavetiščih...«

Poleg drvarjev so delali v gozdovih še oglarji. Tudi ti so živeli globoko v gozdovih, odstalih od stalin bivališč...« — je nastanek planinskih, drvarskih in oglarskih naselij opisal Tone Ceve.

Za občasnata naselja je značilno — ugotavljaju — da se ne oskrbujejo sama. Pastirje vsak

teden obiskujejo družine, drvarji so navadno za konec tedna odšli domov, medtem ko so oglarji, ko so bili pri kopah, prinašali potreben živež od doma. Pastirska, drvarska in oglarska zavetišča, koče in gospodarska poslopja so na posameznih območjih skoraj po pravilu zgrajena iz enakega gradiva. Precejšnjo enostnost kažejo tudi v načinu gradnje, v velikosti in notranji opremljenosti. Na teh stavbah so manj zaznavne socialne razlike kot pri stavbah v vaseh. Pastirske koče premožnejših kmetov se niso bistveno razlikovale od koč malih kmetov. Čeprav imajo te stavbe precej skupnih značilnosti, so med njimi tudi veliki razločki — predvsem pri vezavi (konstrukciji) posameznih delov stavb in pri stavbi opremi. Avtor raziskuje značilnosti vrat, vratnih kril in kljuk, oken in lin, stopnic, pomolov in balkonov, nadstrešnikov, ognjišč, vodnjakov, korit ter ograj. Ugotavlja podobnosti in razlike med bivalnimi prostori, v katerih so pastirji, drvarji in oglarji prebivali, kuhalni, spali in opravljalni hišna dela, ter v opremi teh prostorov. Čeprav so občasnata naseljenci vedno gradili svoje stavbe v časovni stiski, so jih poskušali vedno tudi skromno li-

Smučarsko veselje za vse otroke

Prejšnji teden je 23 otrok in mladostnikov v organizaciji Gorenjskega društva za cerebralno paralizo končalo že deveti smučarski tečaj — Nekateri invalidni otroci so na snegu že postali mojstri, drugim je bilo to prvo srečanje s snegom — Pred leti je bilo smučanje še novost, zdaj pa je posnemanja vredna dejavnost, ki sodi v skrb za rehabilitacijo otrok

Slavko Humerca, direktor in odgovorni urednik Radia Triglav

zanimiva oddaja Stop zelena luč, saj predvaja obilo kvalitetne glasbe. Ko smo že pri glasbi: nekateri nam očitajo, da smo v tem kar preveč »moderni«, vendar menimo, da moramo z glasbo slediti pač glasbenim tokovom, ki se uveljavljajo na sosednjih radijskih postajah preko meje. Treba je vedeti, da ni malo poslušalcev jeseniške in radovljiske občine, ki redno poslušajo sosednje avstrijske in italijanske postaje in je zato njihov okus kar izbirčen.

Od vsega začetka se je ohranila oddaja Mi pa nismo se uklonili, namejena ljudem, ki so preživljali strahote druge svetovne vojne. In seveda domače novice so na naših valovih vseh dvajset let, nekoliko manj pa Sportni spored, Oddaja za mlade, Naše zrcalo, Kulturna snovanja, Po domače za vas.

Triglav Jesenice redno, vsako sredo, pripravi enourni skupni program za radio Carinzia v Beljaku. To je predvsem turistično-informativna oddaja o turistični ponudbi Bleda in Bohinja ter Kranjske gore, kadar pa teh informacij ni, posredujemo domačo slovensko glasbo. Na zelo poslušnih valovih radia Carinzia je torej vsak teden tudi enourni program jeseniškega Radia, kajipak v nemškem jeziku.

Zdaj se dogovarjamо še z Radiom Koper in Maribor, da bi to sodelovali razširili še na ostale slovenske področja.

Naj menim, da poleg Carinzie, ki jo posluša okoli 200.000 ljudi, navezuju stike še z redakcijo slovenskega programa regionalne radijske postaje v Celovcu.

Radio Jesenice je kvalitetno in vsebinsko med našimi najboljšimi radijskimi postajami, dobro opravlja poslanstvo, posluša ga širok krog poslušalcev. Radovljani ga dobijo preko oddajnika na Katarini, na 96 MH, Jesenici na 106 MH, Gornjesavska dolina na 103,9 MH, Bohinji na 103,8 MH, pretvornik na Španovem vrhu pa je naravnana na 98,6 MH.

A. Kerštan
D. Sedej

Sola smučanja — Letos je Gorenjsko društvo za cerebralno paralizo uspelo prepričati tudi nekatere svoje odrasle člane, da ni za učenje smučanja nikoli prepozno. To zdaj vedo tudi Renata, Srečo in drugi.

Kranjska gora — Zavijanje na snegu je najtežavnejša stvar na svetu, če gre bolje desni zavoj, pa v levo noče. Takih začetniških težav se prav gotovo spominja vsak smučar, z njimi so se spopadali tudi tečajniki za

Domača kromodioksidna kaseta na tržišču

V založbi kaset in plošč RTV Ljubljana si prizadevajo hoditi v korak s svetovno kasetno tehnologijo. Konec oktobra leta 1984 je bila na Otočcu na Krki na desetem jubilejnem delovnem srečanju »Zlata kasetta 84« prvič predstavljena javnosti domača kromodioksidna kaseta, v začetku lanskega decembra pa se je že pojavila na prodajnih policah. Čeprav je kakovost glasbenega posnetka na ploščah boljša, kupci vendarle raje segajo po kasetah, saj so bolj priročne in cenejše. Kljub temu pa so na kaseti lahko tudi kakovostni posnetki, saj sodobna tehnologija uveljavlja nove in nove izboljšave. Zadnji dosežek na tem področju je kromodioksidna kaseta CrO. Ta pa ni dosežek domačega znanja, temveč le uvedba nove tehnologije. Razlika med navadno kaseto, posneto na traku »low noise« in kaseto CrO, je očitna. Kromodioksidna kaseta omogoča boljši tonski zapis kot navadna kaseta. Na navadni kaseti je zvok nekako kepast, brez visokih tonov. Na novi kaseti CrO: dobimo precej več visokih frekvenc in širino prostora. To pomeni, da je zvok bolj odprt, šumov je manj, posnetek pa je zato boljši. Kromodioksidna kaseta zaradi izboljšav stane 100 dinarjev več kot navadna. To pa ni velika razlika, če upoštevamo kakovost traku. Zato založba kaset in plošč RTV Ljubljana upravičeno pričakuje, da bo z novo kaseto CrO prodrla na jugoslovanskem trgu.

Med že posnetimi kromodioksidnimi kasetami pa je založba kaset in plošč RTV Ljubljana uvrstila ansambel IMAGINATION SCANDALUS, med domačimi izvajalci pa priljubljeni slovenski ansambel RANDEVOUS. Obe kaseti sta posneti z novo tehnologijo v DOLBY tehniki, kar zagotavlja še boljši stereo posnetek.

A. Kerštan

marsikaterega nenadejane, a zdaj že dolga leta uveljavljene šole smučanja pri nas. Gre za šole smučanja, ki so jo pri nas prvi zastavili pri Gorenjskem društvu za cerebralno paralizo. Ko so pred devetimi leti prvič v Gorje pripeljali skupino otrok, ki je zaradi cerebralne paralize prizadeta v gibljanju, je le malo staršev verjelo, da bodo videli to, kar so lahko po enem tednu: njihov otrok se je smučal.

Zdaj po devetih letih izkušenj — le-te so posredovali tudi drugim društvom v Novo mesto, Zagreb in drugam — se pravzaprav šola sama ni spremenila. Spremenili pa so se starši, ki zdaj otroke z veseljem puštajo na smučanje, ne da bi se bali, kako bodo otroci — največkrat do kaj odvisni od starševske pomoči — sami zmogli učenje smučanja, si pridobili samostojnost in neodvisnost, ki je za invalidnega otroka nujna.

Zdaj so Andrej, Srečo, Toni, Blanka, Boštjan in še drugi — letos jih je bilo 23 v tečaju — že doma. Morda so smuči postavili v kot in sami ali s starši ne bodo upali na sneg. Raje bodo čakali na drugo leto, ko bodo noge in roke bolj ubogale, če jih bo spodbujala četica smučarskih vadičev pod vodstvom Nejca Črnilec. Nekateri, ki so bili prvič na snegu, pa bodo imeli veliko povedati svojim o veselju, ki se ga lahko doživi le na snegu, čeprav je za vsakega združeno tudi s padci, neubogljivimi smučkami, nerodnimi »pancarji« in podobno. Sicer pa — tule je nekaj njihovih vtisov.

Renata Avsenik je bila tokrat prvič na smučkah. Spoznala je sicer da je večina nekaj zamotanega — hočeš eno, smučke pa po svoje, da drugo leto bo spet prišla. Sodelavke v Iskri Delti so komaj verjele, da gre Renata smučat, zdaj jim bo lahko povedala, kaj zmore. Padci in presneti koli, ki se na tekmi, organizirani opb koncu tečaja, niso hoteli umikati, bodo pozabljeni, ostalo pa bo veselje, da se s trudem nekaj dosegne. Tudi Srečo Blagovič je bil leta prvič. Dela v Iskri Telematiki ko elektromehanik in za tečaj je dobil posebej dopust. Sposodil si je smučke v strahu, kaj bo, toda izkušnje je krasne. Za Andreja Mraka, 6-letnega učenca računalništva na kranjski srednji šoli, pa je bil to že devet smučarski tečaj. Če za koga, potem gotovo zanj velja, kot je rekel eden od smučarskih vadičev, da je prava čarovnija, kako se invalidni otroci privadijo smučanju, ko marsikater mu že hoja dela težave.

Za vse tečajnike, od najmlajših, letos je bila to sedemleta Petra Sv. Duha, pa do najstarejših, menda je bil to Srečo, je veljalo, da so se morali na tečaj pripraviti. Imeli so »suhi« trening mesec dni poprej v tečajniki, razen tega so vsak dan pred smučanjem potelovadili še hotelu. Niti smučanje pa občasno spreهد po plavanju jih niso dovolili utrudili, da bi se odpovedali plesu in družabnim igram. V hotelu Lek jim namreč z velikim razumevanjem dali na voljo ne samo klubski prostor za mlajšo skupino, pač pa vsako popoldne odprli diskoteko, vrteljko z svetlobnimi efekti, kar pa sodi zraven. Vrteli so se vsi od otrok in mladine do vaditeljev in pedagogov. Večerne ure pa so bile zanke seveda mirnejše zgodaj odhod v postajo.

Še en tečaj za invalidne otroke je mimo. Odveč je vedno znova pripravljeno dobre strani takšne habitacije za prizadete otroke. Spoznajo jo starši, potem ko vidijo posnete filme v poletni šoli za starše v Novigradu, spoznajojo tudi drugi, na primer smučarji, ki se dřicajo v kranjskogorskih vlečnicah. Neredko se je sprostivti in predavači namenjanim igram na smučanju povsem spontano pridružil zdrav otrok, ki ga je pritegnilo veselje in smučanje. Če se je prve dni morda čudil, da so bolj izkušeni že lahko prijeli za sidro vlečnice in se leta ostala množica smučarjev potegnila do vrha strmine, se kmalu ni več Veselje na snegu ni rezervirano samo za zdrave. Nič zato, če je znani, da treba nabirati več let in če ti otroci ne bodo smučati kot Križaj. Največ je vredno to, da ne bodo samo sedeti občutkom, da so za nekaj prikrajšani. Prav ta šola jim te občutke že prvič dne izbjige iz glave. L. M.

Utrjeni, a zadovoljni — Teden je minil v smučanju, plavanju, družabni igrati, plesu, kdo ne bi bil utrjen od vsega tega. Toda mladost prenese množico veselja. Foto: L. M.

kovno olepšati — z napisi, okrasi, s križi in strehah bajt, z verskimi znamjenji na skupnih planinah.

Spremenjene živiljenjske razmere v povsem času so se odražale tudi v arhitekturi občasnih naselij. »Ker je bilo vse manj pastirjev, so začele pastirske stavbe propadati, danes kažejo nekatere planine žalostno podobno opuščenosti, posebno v Bohinju (npr. planina na Pri jezeru). Gradnja cest in žičnic je sicer ponekod pospešila posodobitev stavb in spomajanje prostorske namenskosti, posebno v turistične namene (npr. na Belski planini, Pokljuki), vendar počasnega izumiranja planinskih naselij ni zaustavila. Drugače so živiljenjske razmere vplivale na živiljenje gozdnih delavcev v gozdovih. Danes skoraj ne vidimo več oglarskih in drvarskih naselij, ker pa so več potrebna, saj se gozdni delavci lahko pripeljejo po cesti do delovnega mesta, upravljiva avtor v poglavju o varstvu arhitektur dediščine in poddarja, da so takšne okoliščine spodbudile spomeniško službo, da se je tudi varovanja stavb v občasnih naseljih.«

Kava kot plačilo delavcem

R. Radulj je sredi preteklega leta dvakrat skušal prepeljati v svojem avtomobilu skupno 150 kg kave — Pogojna zaporna kazen in plačilo denarne kazni v višini 120.000 novih din

Kranj — »S kavo bi plačal delavcem, ki so mi zidali hišo,« se je pred senatom temeljnega sodišča v Kranju zagovarjal Rajko Radulj iz Prijevara. Zaposlen je sicer v Avstriji, vendar pa doma zida hišo. Brez droma je dobro vedel, kakšno ceno ima na jugoslovanskem trgu kava in da je zato ceneje možno kupiti čez mejo. Lani junija je zato poskušal pripeljati z osebnim avtomobilom 90 kg kave. Skril jo je v posebej prijetnej bunkerje v blatnikih ter v rezervnem kolesu. Potem ko je že prestopil mejo, so ga na cesti ustavili milicičniki ter kavo v avtomobilu naložili.

Vendar pa je bil Rudulj vztrajen in je kavo pač poskušal prepeljati vnovic. Zato je konec julija lani znova naložil tokrat 60 kg kave v avtomobil in sicer skrito na istih krajin kot pr-

Nesreča neprevidnega sankaca

Škofja Loka — V Frankovem naselju v Škofji Loki se je četrtek, 17. januarja, ponesrečil 10-letni Dejan Bogovič. S sanmi je prečkal lokalno cesto, po kateri je prav tedaj pripeljal osebni avto s Francem Počačnikom, starim 46 let, doma iz Domžale vasi, za volanom. V trčenju je otrok utpel lažje telesne poškodbe.

D. Ž.

Nevaren padec smučarja

Jesenice — V jeseniško bolnišnico so v petek, 18. januarja, pripeljali hujše ranjenega Jerneja Klinarja, starega 14 let, ki se je ponesrečil na smučišču na Španovem vrhu. Ko se je s smučmi spuščal s Španovega proti Črnemu vrhu, se mu je v ovinku odprala smučka, zaradi česar ga je vrglo v neteptan sneg, kjer je trčil v drevo in obležal hujše ranjen. Do spodnje postaje žičnice so ga v reševalnem čolnu prepeljali gorski reševalci.

D. Ž.

Rdeči petelin pustošil kot že dolgo ne

Januarja je na Gorenjskem skoraj vsak dan gorelo — Nizke temperature so silile k prekomernemu kurjenju in marsikje se je zaradi pregretja vnelo — Na dan so prišle tudi napake v kurilnih in dimnih napravah

Januar se še ni iztekel, pa na Gorenjskem že beležimo toliko požarov, kolikor je minilo dni v tem letu. Skoraj vsak dan je kje gorelo. Takšne bilance gasilci verjetno ne pomnijo že več let. Tudi škoda, ki so jo povzročili januarski požari, presega razumno mejo. Skoraj povsod je ogenj napravil za vsaj 200 tisočakov škode, dva požara pa sta bila tolikšna, da njuna skupna gmotna škoda dosegla 10 milijonov. Vzrok je večinoma v malomarnosti in prav čudno je, da nas milijonske škode ne streznijo. V teh hladnih januarskih dneh pa je rdečemu petelinu botroval še en vzrok, pregretje kurilnih naprav ali dimnikov, zaradi česar smo prav tako lahko zaskrbljeni. Pravijo, da so nas v stanovanjih vsako leto dolžni obiskati gasilci in dimnikarji (pristojnost pa si bržkone delijo še s kom) in preveriti, ali nam te naprave v redu delujejo. Sodeč po vzrokih januarskih požarov so mnoge nepravilnosti spregledali. Ali pa morda naše peči in dimniki niso narejeni za kurjenje, v kakršnega smo bili prisiljeni to zimo?

Začelo se je že s prvim januarjem, ko je Kranjčanka cigaretni ogorek vrgla v koš s papirjem. Tleči ogorek je zanetil požar, ki je v stanovanju napravil za 500 tisoč dinarjev škode.

• V stanovanju Tončke Mrgole v Kranju se je zaradi prekomernega kurjenja pregrela neobzidana salontna cev, ki je služila za dimnik. Ogenj je nastal v strnišču, skozi katerega vodi dimnik, in zanetil toaletni papir. Škoda je bilo za 200 tisočakov.

• V kuhinji Terezije Švegelj v Tržiču je bil ogenj, ki je uničil plastično stensko oblogo, veče škodo pa ni napravil, kriv pregret štedilnik.

• Dva avtomobila, žitov tovornjak in parkirani osebni avto na letališču Brnik, sta zgorela v začetku meseca. V tovornjaku je odpovedala električna napeljava. V osebnem avtu pa je lastnik na motor položil zametno kapo, da bi ga ogrel, pa se je vnela in uničila napeljava.

• V Žireh je 3-letni otrok zakuril podstrešno stanovanje, ker se je nenadzorovano igral z očetovim vžigalnikom. Škoda je bila milionska, a k sreči so vsi ostali nepoškodovani.

• Manj sreče je imel Mujo S., ki je v prijateljevem stanovanju v Radovljici tako podnetil ogenj v peči, da je drava polil z bencinom. V požaru ga je močno opreklo po obrazu in rokah.

• Tudi požara v turističnem servisu na Korenškem sedlu je bila kriva malomarnost. V kuhinji se je segrelo olje na štedilniku in ker nikogar ni bilo zraven, se je vžgalo.

• Največ škode sta napravila požara, ki sta izbruhnila v bloku na župančičevi cesti v Kranju in v župnišču v Srednji vasi. Prvega je bil kriv nepravilno sezidan dimnik iz peči etažne kurjave, okoli katerega je bil lesen opaž. Ta napaka je veljala 4 milijone dinarjev. Za milion več pa je zgorelo v nekdanjem župnišču v Srednji vasi, kjer je imelo delavnice Gradbeno podjetje iz Bohinjske Bistrice. Ognja je kriv do trajan dimnik.

Devet požarov so zabeležili že decembra, le da vzroki in številke, ki govorijo o škodi, niso tako drastični. Januarski požari pa bodo najbrž dovolj poučni za vse, ki so jih zakrivili, kako je treba ravnati v prihodnjem.

D. Z. Žlebir

Gorenjska nočna kronika

RAD BI SE ODDOLŽIL

Nočni čuvaj v KŽK Hrastje je zalotil tatu. Videl je nameč, kako je pri razkladanju premoga kurjač polno vrečo odnesel v svoj avto. Ko so ga trdo prijeli, se je izgovoril, da sta mu pomagala razkladati dva prijatelja, pa se jima je hotel nekako oddolžiti. Z ukramljenim premogom se jima zdaj ne bo mogel, ker so mu ga zasegli.

PREVEČ SVOBODE ŠKODI

O tem se je zadnjič prepričala A. M., snažilka v puščalskem discu. Pes nekega Acija iz Puščala, ki se je povsesno svobodno sprehal okoli, jo je popadel in ji posmeril plašč. Ženska ni zagovornica takšne svobode. Zato terja, naj mrcino privežejo, da ne bo več nobena okoli in napadala poštene ljudi.

DEŽUJE ...

Otroci iz Radovljice so se zadnjič imenito zabavali. Na mimoide so z oken iz plastičnih vreč zlivili vodo. Tej zabavi so napravili konec miličnici. Nekdo, ki ga je nenaravnih dež preveč nemočil, je objestno mladež hitro prijavil možem postave.

FRČALA JE IZ STANOVAJNA

Blejka se ga je zadnjič spet preveč nalezla. Tega pa njen življenski tovariš očitno ne trpi, saj jo je meni nič tebi nič vrgel iz stanovanja. Ženska bi dogodek športno prenesla, saj je imel ljubimev prav, vendar se ji je zdelo krivično. Stanovanje je nameč na njenome imenu.

KDO POGREŠA PET MILIJONOV?

Pred Ljubljansko banko v Škofji Loki je M. K. našla pet starih milijonov. Za zdaj jih je še mogoče dobiti pri najdajalcu, ker lastnika še niso našli. Očitno je denar premalo vreden, da bi se lastniku splačalo priti pon.

S PEPELNIKOM PO GLAVI

V gostišču Turist na Bledu se je ondan vnel hud sponad, ki se je krvavo končal. Izzivalec jo je od napadalca dobil s pepelnikom po glavi. Od bolečine se je onesvestil. Drugemu je postal slabo, ko je ugledal kri.

ZASTAVA JE ZMANJKALA

Praznični dan v Škofji Loki. Z vseh balkonov vihajo zastave. Le z občinske stavbe ne, ker jo je nekdo ukradel. Verjetno je nekoga občana peklilo, da ima najuglednejša stavba v mestu razobeseno tako sramotno dotrajano zastavo, pa jo je rešil sramote.

PREVEČ JE BIL DOMAC

Na avtobusni postaji v Kranju je nekdanji natakar vinjen razbijal kozarce. Osebju ni bilo prav, čeprav so fanta poznali. Poklicali so miličnike, da naredijo konec preveliki domačnosti. Ker so možje v modrem utemeljeno sumili, da se razgrajajo še ne bo pomiril, so ga za vse popoldne varno zaklenili v ustrezem prostoru.

JUTRANJI DIRENDAJ

Pet zjutraj je bilo. Tržičanci se je kot vsako jutro mudilo na delo. Možu pa je hodilo po glavi čisto nekaj drugega. Ker je žena odklonila nežnost postavljejo, jo je najprej napadel z očitki, nato pa še z železno greblico za štedilnik. Vsa krvava mu je komaj ušla.

Za večjo prometno varnost

Otroci v prometu

Lani je na gorenjskih cestah v prometnih nesrečah umrlo kar šest otrok. Od tega je bilo pet otrok sopotnikov, eden pa je bil kolesar. Kljub tolikšnemu številu prometnih žrtev med otroki pa je treba povedati, da otroci niso bili povzročitelji teh prometnih nezgod.

To pa bi lahko pomenilo tudi, da vzgoja v šolah in tudi vpliv staršev na prometno obnašanje otrok vendar nekaj zadeže. S prometno vzgojo otrok je kajpak treba začeti kar najbolj zgodaj, najprej z vzhodom staršev, velik vpliv pa ima tudi vzgoja v vrtcu. Prometna vzgoja otrok se potem nadaljuje v osnovni šoli, kasneje v srednjem usmerjenem izobraževanju pa se na žalost skoraj povsem prekine. Pravega odgovora zakaj tako, še ni, to, da je učni program prentranpan, pa je staljen, da dejavnik oguljen odgovor. Sveti za preventivo in vzgojo v cestnem prometu se zavzemajo za kontinuirano prometno vzgojo raznih oblik za vse starostne skupine.

Od otrok ni mogoče vedno pričakovati, da se bodo na cesti obnašali tako kot odrasli. Zato morajo biti vozniki toliko bolj pazljivi, kadar so ob cesti otroci.

Mak

Izginile kupljene devize

Komaj kupljenih 2200 nemških mark naenkrat ni bilo več, zato je kupec prijavil prodajalca zaradi suma tativine — S tem pa je seveda obo posredno obtožil zaradi kupčevanja z devizami — Za obo pogojna kazen

Kranj — Prav gotovo si V. Š. iz Medvod ni mislil, da se bo njegova namera, da »na črno« kupi devize, končala pred sodiščem. Za to, da se je kočalo prav tam, pa je po svoje poskrbel celo sam.

V. Š. je potreboval devize, ker je nameraval kupiti ribiško opremo. Od znanca, ki dela na bencinski črpalki je zvedel, da je možno kar tam na črpalki od zdomcev kupiti devize. Zato se je sredi januarja lani zapeljal na éno od kranjskih črpalk, njenog znancem pa je zdomcu, ki se je ustavil, da bi dočolil gorivo, omenil, kaj njegov znanc zeli. R. M. iz Banja Luke, ki se je prav tedaj vračal domov iz Zah. Nemčije, je bil pripravljen prodati marke, saj je menda dinarje potreboval za poravnavo nekega svojega dolga. Dogovorila sta se za prodajo 2200 nemških mark po 5000 din, kar je zneslo 110 tisoč din, po uradnem tečaju pa so bile marke vredne 99.440. Kupčija je bila torej sklenjena, obo očitno zadovoljna, toda samo kratek čas. Kupec in prodajalec, ki sta izmenjala tudi števil-

ke telefona, da bi — po vsej verjetnosti — še kdaj kasneje trgovala. Ko pa se je R. M. že odpeljal naprej proti Ljubljani, je V. Š. zgrožen opazil,

da nima dveh denarnic, v katerih je imel kupljene devize. To ga je takoj razjelilo, da je tativino, vsaj posumil je, da gre za tativino, prijavil na postajti milice, četudi je seveda pri tem tvegal, da bo kaznovan zaradi kaznivega dejanja kupčevanja z devizami po élenu 167/I Kazenskega zakonika.

Senat temeljnega sodišča v Kranju seveda ni mogel ugotoviti, kje je V. Š. izgubil denarnic, ali sta izpadli iz vozila ali mu jih je morda vzel prodajalec deviz ali kdo drug. Pač pa je sodišče obema zaradi kupčevanja z devizami izreklo pogojno zaporno kaznen treh mesecev za dobo dveh let. Razen tega je sodišče R. M. odvzelo premoženjsko korist v višini 10.580 din, to je znesek za prodane devize nad uradnim tečajem, obo pa morata plačati tudi po 2000 din stroškov kazenskega postopka.

L. M.

Nesreča pri delu

Večja skrb varnostnim ukrepom

Nesreča pri delu je zaradi modernejše tehnologije vse manj, a posledice so še vedno grozljive — Na Gorenjskem se je lani zgodilo 56 nesreč pri delu

Kranj — Na Gorenjskem se je lani pripetilo 56 obratnih nezgod. 54 delavcev je bilo v njih hujne in lažne ranjenih, trije so umrli. Lani se je največ nesreč pri delu zgodilo v škofjeloški občini, kar 20, vsaj dve tretjini se jih je končalo s hujšimi poškodbami. V Kranju je bilo lani 17 delavnih nezgod, en delavec je izgubil življenje (na gradbišču nove avtoceste na Brniku), 11 pa jih je bilo na Jesenicah, 2 sta se končali s smrtno. Drugje ni bilo tako hudo. Prejšnje leto je bilo v 40 delovnih nesrečah 36 lažne in hujne ranjenih, 6 jih je umrlo.

Največ nesreč se je lani dogodilo v jeseniški Železarni, med njimi sta tudi 2 smrtni žrtvi. Tudi v drugih delovnih organizacijah, kjer vladajo težke delovne razmere, je bilo več nesreč kot drugje. Po 3 so se zgodile v Lipu Tomaž Godec v Bohinjski Bistrici, škofjeloški Termiki, Savi v Kranju in Rudniku urana v Žirovskem vrhu; po dve pa v LTH v Škofji Loki, Niku Železni, Jelovici in na gradbišču hidroelektrarne v Mavčičah. Štiri nesreče so se zgodile na železnici. Temeljitejši pregled vzrokov za nesreče pri delu navadno odkrije, da so nesreči krivi delavci sami.

»Vsak delavec danes opravlja preizkus znanja iz varstva pri delu, to je prav vsak poučen tudi o nevarnostih, ki mu prete pri delu,« pravi Milan Porenta, inšpektor dela pri Upravi inšpekcijskih služb za Gorenjsko. Inšpektorji se pogosto srečujemo s primeri, ko delavci kršijo varnostne predpise. Če nimajo zaščitnih očal, maske ali če pri delu na višini niso privezani, so prepričani, da laže dosegajo normo. V svoji 25-letni inšpektorski praksi sem bil že velikokrat priča hujim nesrečam pri delu, ki so se večkrat končale s smrtno. Šele nekatera ljudi običajno izuci, da se je treba držati predpisov. Nesreče lahko preprečimo, če nenehno nadziram, kako na delu sposušajo varnostne ukrepe. To, da kršitelj mora odsteti kazen ali da ga zaradi krivde v nesreči obravnavata javni tožilec, je očitno še vedno najučinkovitejša preventiva.

Gorenjske inšpekcijske službe imamo od sprejetja republike za

Jubilejni tek Po poteh Kokrškega odreda

Četica je prerasla v krepak bataljon

Na 10. množičnem smučarskem teku Po poteh Kokrškega odreda v Dupljah je sodelovalo 2369 tekačev in tekačic iz Slovenije in zamejstva. Domačini so se znova izkazali kot odlični prireditelji.

jam, ki so gmotno ali kako drugače podprle dupljansko prireditve. Sedmerica krajanov – Danilo Vrtač, Polde Jeruc, Filip Grašič, Franc Rakovec, Rajko Konjar, Janez Benegalija in Tone Fende – je prejela priznanje za pomoč pri prvi v vseh naslednjih dupljanskih tekih.

Ob pol desetih je pisana množica tekačev z enotnimi kapicami, dirlom pokrovitelja Slovenijalesa iz Ljubljane, krenila na 15 in 30 kilometrov dolgo pot do cilja, nekaj minut za njimi še pionirji, borce, vojaki, milicičniki in udeleženci trimskega teka na 7 kilometrov. Med tekači so bili tudi znani Slovenci: Andrej Marinc, predsednik

Tekstilna industrija
TEKSTILINDUS
KRANJ

razglaša na osnovi sklepa odbora za delovna razmerja TOZD Tkalnica naslednja prosta dela oziroma naloge:

1. VODENJE IN VZDRŽEVANJE TKALSKEGA ODDELKA ENOČOLNIČNIH IN BREZČOLNIČNIH STROJEV — 4 delavci
2. VODENJE IN VZDRŽEVANJE NAVIJALNIH STROJEV
3. POMOČ PRI VODENJU IN VZDRŽEVANJU TKALSKEGA ODDELKA ENOČOLNIČNIH IN BREZČOLNIČNIH STROJEV — 3 delavci

Pogoji:

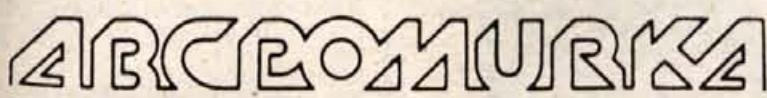
- pod 1. in 2. — tekstilni mehanik II (urejevalec tkalskih strojev) in 2 leti delovnih izkušenj na področju vzdrževanja tkalskih strojev,
— poznavanje predpisov iz varstva pri delu in rokovane z gasilnimi aparati,
— osebnostne in moralno politične vrline, ki zagotavljajo uspešno delo na tem delu oziroma nalogi,
— poskusno delo traja dva meseca

Opomba:

pod 1. in 2. se lahko prijavijo kandidati, kateri ne izpolnjujejo zgoraj navedenih pogojev, vendar s pogojem, da so predhodno dokončali poklicno šolo kovinarske stroke

pod 3. — tekstilni mehaniki (strojni tkalec II) in 2 leti delovnih izkušenj na področju tkanja,
— poznavanje predpisov iz varstva pri delu in rokovane z gasilnimi aparati,
— poskusno delo dva meseca

Kandidati, ki izpolnjujejo zgoraj navedene pogoje, naj dajo pisne priglasitve v kadrovski sektor delovne organizacije v roku 8 dni od dneva objave.

ABC POMURKA, LOKA,
Proizvodno, trgovsko in gostinsko podjetje, n. sol. o.
ŠKOFJA LOKA

Objavlja prosta dela in naloge v

TOZD Peks — Proizvodnja
1. DELAVCA V SKLADIŠČU

TOZD Prodaja na debelo

2. SKLADIŠČNIKA

Pogoji: — KV prodajalec

TOZD Jelen — Gostinstvo

3. TOČAJKE oziroma TOČAJA
za restavracijo Podlubnik

Pogoji: — KV ali PKV natakar

4. NATAKARJA ZA OBRAT HOMAN

Pogoji: — KV natakar

5. ČISTILKE ZA OBRAT HOMAN

6. 2 NATAKARJEV ZA STARÍ MAYR

Pogoji: — KV natakar

7. RECEPTORJA

Pogoji: — VKV ali KV gostinski delavec, znanje enega jezika (angleški, nemški). Poskusno delo 45 koledarskih dni

TOZD Prodaja na drobno

8. NATAKARJA OZIROMA NATAKARICE ZA BIFE SOVODENJ V POLJANSKI DOLINI

Pogoji: — KV ali PKV trgovski ali gostinski delavec ali delavec s kakšnim drugim poklicem, ki ima veselje do dela v gostinstvu

9. VEČ PRODAJALCEV

za delo v prodajalnah na območju Ljubljane-Šiške in Medvod

Pogoji: — KV prodajalec

DS Skupnih služb

10. ČISTILKE

Poskusno delo za delavce v skladišču traja 60 koledarskih dni, za čistilko 30 koledarskih dni, in za vsa ostala dela 45 koledarskih dni.

Prošnje z dokazili o izobrazbi pošljite v 8 dneh po objavi oglasa kadrovski službi podjetja ABC POMURKA Loka, DSSS, Kidričeva 54, Škofja Loka.

ALPETOUR ŠKOFJA LOKA
TOZD Remont Kranj

Objavlja na podlagi sklepa komisije za delovna razmerja naslednja prosta dela in naloge .

1. PRALCA VOZIL

— 2 delavca

2. AVTOMEHANIKA

— 4 delavci

Pogoji:

pod 1. — PK delavec in 1 leto delovnih izkušenj. Poskusno delo dva meseca

pod 2. — poklicna šola avtomehanske stroke in 1 leto delovnih izkušenj, poskusno delo dva meseca

Delovno razmerje se sklene za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Pisne ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema 8 dni po objavi kadrovskih služb Kranj, Koroška cesta 5.

Kandidate bomo o izidu obvestili v roku 60 dni po izteku prijavnega roka.

KOMPAS
TOZD KOMPAS HOTELI KRANJSKA GORA

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge

VODO STREŽBE HOTELA KOMPAS
(za nedoločen čas)

Pogoji: — višja ali srednja šola gostinske smeri, aktivno znanje nemškega ali angleškega jezika, in pasivno znanje dveh tujih jezikov ter tri leta ustreznih delovnih izkušenj

Posebni pogoji: — uglajen nastop, komunikativnost, organizacijske sposobnosti, poskusno delo tri mesece, OD preko 42.000 din, brez dodatkov

VODO KUHINJE HOTELA ALPINA
(za nedoločen čas)

Pogoji: — srednja ali višja izobrazba gostinske smeri ali izpit za VKV kuhiarja ter izpit iz higienškega minimuma,
— tri leta ustreznih delovnih izkušenj, poskusno delo tri mesece, OD preko 43.000 din, brez dodatkov

VODO RECEPCIJE HOTELA KOMPAS
(za nedoločen čas)

Pogoji: — srednja ali višja izobrazba gostinske smeri, aktivno znanje dveh tujih jezikov in pasivno znanje dveh tujih jezikov,
— tri leta ustreznih delovnih izkušenj v recepciji službi, poskusno delo tri mesece, OD brez dodatkov preko 42.000 din.

VEČ NATAKARJEV I
(za nedoločen čas)

Pogoji: — gostinska šola, izpit iz higienškega minimuma, pasivno znanje dveh tujih jezikov, dve leti ustreznih delovnih izkušenj

Posebni pogoji: — uglajen nastop, lahkonost verbalnega izražanja,
— obvladovanje banketne strežbe, OD brez dodatkov preko 29.000 din

Rok prijave 8 dni po objavi. Kandidati naj svoje ponudbe z dokazili o izobrazbi in strokovnosti ter delovnih izkušnjah pošljijo komisiji za delovna razmerja pri TOZD Kompas hoteli Kranska gora.

SAMOUPRAVNA STANOVANJSKA SKUPNOST
OBČINE KRANJ

Razpisuje v skladu s sklepom Odbora za prenovo in gospodarjenje s stanovanji in stanovanjskimi hišami v družbeni lastnini z dne 15. 11. 1984 in na podlagi 8. člena Zakona o prometu z nepremičninami

JAVNI NATEČAJ

z zbiranjem pismenih ponudb
za prodajo podstrešnega stanovanja v Tavčarjevi 39,
v Kranju v skupni izmeri 87,10 kv. m.

Stanovanjski prostori, ki se prodajajo, predstavljajo funkcionalno zaključeno stanovanjsko enoto in so zasedeni in imetnik stanovanjske pravice na teh prostorih ima na letem predkupno pravico.

Pogoji prodaje:

- izklicna cena je 1.367.158,00 din,
- kupec mora poravnati kupnino v enkratnem znesku v 15 dneh po podpisu pogodbe,
- prometni davek, stroške cenitve, stroške postopka prodaje ter stroške prenosa lastništva plača kupec

Ob oddaji ponudbe je treba vplačati varščino v višini 136.715,00 din na žiro račun Samoupravne stanovanjske skupnosti št. 51500-662-543005.

Obrazec ponudbe dobite v recepciji DO Domplan Kranj, Cesta JLA 14, Kranj.

Rok za oddajo pismenih ponudb je 15 dni po objavi v časopisu Glas.

Pismene ponudbe naj interesenti pošljite na naslov: DO DOMPLAN Kranj, Cesta JLA 14, Kranj, v zaprti ovojnici z oznako »Natečaj za prodajo podstrešnega stanovanja«.

Ponudba mora vsebovati ime in priimek ponudnika ter naslov ponudnika in ponudeno ceno za nepremičnino.

niko

Kovinarsko podjetje
ŽELEZNICKI, Otoki 16

Po sklepu delavskega sveta z dne 19. 12. 1984 objavljamo

JAVNO LICITACIJO

za prodajo naslednjih osnovnih sredstev:

1. Kombi IMV, tip 2200 D — furgon, letnik 1977, nosilnost 1.750 kg, izklicna cena 250.000,00 din, registriran do januarja 1986, prevoženih 70.000 km.
2. Računski stroj DIGITRON 213, izklicna cena 500,00 din
3. Tehnica 10 kg, izklicna cena 500,00 din
4. Tehnica 100 kg, izklicna cena 1.000,00 din
5. Odprodaja raznega nekurantnega materiala po 10,00 din/kg

Licitacija bo dne 25. 1. 1985 ob 11. uri v skladišču delovne organizacije.

Udeleženci licitacije vplačajo varščino v višini 10 odstotkov od izklicne cene. Kupec plača tudi prometni davek. Licitirani predmeti bodo na ogled dve uri pred licitacijo. Na licitaciji enakopravno nastopajo civilne in pravne osebe. Prevzem je možen takoj po vplači izklicne cene.

ISKRA COMMERCE
LJUBLJANA
TOZD Zunanji trg,
Trg revolucije 3

Vabi k sodelovanju

DELAVCA ZA OPRAVIJAJE
naslednjih del in nalog za določen čas 8 mesecev:

INOKORESPONDENTA

Pogoji:

- administrativni tehnik,
- 2 leti ustreznih delovnih izkušenj,
- aktivno znanje nemškega jezika,
- dvomesečno poskusno delo.

SREDNJA GRADBENA SOLA Kranj

Objavlja prosta dela in naloge

SNAŽILKE

za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Pogoji:

- končana osnovna šola
- Poskusno delo je 90 dni.
- Nastop dela 22. 2. 1985.
- OD je 21.500,00 din. Brez delovne dobe.

PISNE PONUDBE POŠLJITE V ROKU 15 DNI po objavi na naslov: Srednja gradbena šola, Kranj, Cankarjeva 2. Kandidate bomo pisno obvestili v roku 8 dni.

PLANINSKO DRUŠTVO ŠKOFJA LOKA

Objavlja prosta dela in naloge

OSKRBNIKA

Doma Borisa Ziherala
na Lubniku

s sposobnostjo opravljanja gostinskih storitev, priprave hrane in vzdrževanje objekta. Delo je primerno za zakonski par. Zaposlitev je sezonska od 1. marca 1985 do 3. januarja 1986. Osebni dohodek po dogovoru in prometu. Prijave pošljite v roku 10 dni po objavi na Planinsko društvo Škofja Loka, p. p. 65.

PODJETJE ZA PTT PROMET Kranj

Delovna skupnost skupnih služb objavlja prosta dela in naloge

TEHNIŠKO RISANJE

(za določen čas)

Kandidati naj naslovijo prošnje za sprejem z dokazili o zahtevani izobrazbi na komisijo za delovna razmerja pri DSSS Podjetja za pt promet Kranj. Poštna ulica 4. Komisija bo sprejema prošnje 8 dni po objavi. Vsi prijavljeni kandidati bodo obveščeni o izidu izbire v 15 dneh po opravljeni izbiri.

Obrtno podjetje
za popravilo tehnic
TEHTNICA Kranj
Benedikova 1

nama

od 21. januarja do 2. februarja
velika posezonska razprodaja

do 40 % ceneje za vso družino

• konfekcije • pletenin • bluz in srajc • čevljev

MERKUR KRANJ

OPREMITE VAŠ AVTO
S KAKOVOSTNIMI,
PRVOVRSTNIMI SNEŽNIMI
VERIGAMI RIVAL

DOBITE JIH V PRODAJALNAH:

- VERIGA — LESCE, Šobčeva ulica
- ELEKTRO — MOTO RADOVLJICA
- GLOBUS — Veleblagovnica, KRANJ

preprosta montaža ● varna vožnja

SUKNO
Industrija volnenih izdelkov
ZAPUŽE, n. sol. o.

Komisija za delovna razmerja pri Delovni skupnosti skupnih služb objavlja prosta dela in naloge:

VODENJE KONTROLE KVALITETE
Poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom, mora kandidat izpolnjevati še naslednje pogoje:

- višješolska izobrazba tehnološke tehnologije,
- 3 leta delovnih izkušenj,
- aktivno znanje tujega jezika,
- sposobnosti vodenja in organiziranja

Delovno razmerje bo kandidat sklenil za nedoločen čas s polnim delovnim časom in trimesečnim poskusnim delom.

Vloge sprejema splošno-kadrovska sektor Sukno Zapuže, Zapuže 10 a, Begunje, v roku 8 dni po objavi.

O izbiri bodo prijavljeni kandidati obveščeni v 15 dneh po opravljeni izbiri.

K
O
K
R
A
K
R
A
N
J

in v vseh ostalih
prodajalnah
Kokre Kranj

Sezonska razprodaja 21.1.-2.2.
konfekcija • pletenine • srajce
znižane cene do 40 %

JELOVICA
Lesna industrija ŠKOFJA LOKA

TOZD Proizvodnja stavbnega pohištva
vabi k sodelovanju delavce za dela in naloge:

KURJENJE VT KOTLA
(delo je v obratu Preddvor in v Škofji Loki)

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje pogoje:

- imeti morajo IV. stopnjo zahtevnosti v kovinarski usmeritvi,
- izpit za kurjenje VT kotla in 2 leti delovnih izkušenj

Za objavljena prosta dela in naloge je določeno poskusno delo, ki traja 90 dni, delovno razmerje pa se sklepa za nedoločen čas. Vabimo tudi kandidate, ki imajo poklicno šolo kovinske smeri, nimajo pa izpita za kurjača VT kotla, pa so se pripravljeni za ta dela in naloge izobraževati.

Kandidatom nudimo dobre delovne pogoje in stimulativne osebne dohodke.

Kandidati naj pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v 8 dneh po objavi na naslov Jelovica, Lesna industrija Škofja Loka, kadrovska služba.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po opravljeni izbiri.

CENTER SLEPIH IN SLABOVIDNIH
DR. ANTONA KRŽIŠNIKA
ŠKOFJA LOKA, Stara loka 31, p. o.

razpisuje dela in naloge delavcev s posebnimi
pooblastili in odgovornostmi

1. TEHNIČNO-KOMERCIALNEGA
VODO MIZARSKE IN KLASIČNIH DELAVNIC
2. VODO OSKRBNEGA ODDELKA

Kandidati morajo poleg splošnih, z zakonom in družbenim dogovorom o uresničevanju kadrovske politike v občini Škofja Loka določenih pogojev, izpolnjevati še naslednje pogoje:

Pod 1. — lesno industrijski inženir I. stopnje in 5 let delovnih izkušenj.

— komercialni tehnik in 5 let delovnih izkušenj

pod 2. — višja šola za socialne delavce in 5 let delovnih izkušenj

Kandidati morajo imeti aktiven odnos do razvijanja samoupravne socialistične ureditve, odgovoren odnos do gospodarjenja z družbenimi sredstvi, human odnos pri delu z ljudmi in organizacijske sposobnosti ter da uživajo ugled in zaupanje v svojem življenjskem in delovnem okolju.

Izbrana kandidata bosta imenovana za štiri leta.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev naj kandidati pošljejo v 8 dneh po objavi razpisa na gornji naslov z oznako ustrezne razpisne komisije.

Kandidate bomo o izidu razpisa obvestili v 30 dneh po izbiri.

ZVEZNA CARINSKA UPRAVA
CARINARNICA JESENICE
Razpisuje sprejem pripravnika
STROKOVNEGA SODELAVALCA — PRIPRAVNIKA
(1 izvajalec)

Poleg splošnih pogojev predvidenih z zakonom, je potrebno, da kandidat izpolnjuje naslednje posebne pogoje:

- ekonomska, pravna, strojna, tehnološka, elektrotehnična fakulteta, znanje enega svetovnega jezika,
- v poštev pridejo samo moški, ki morajo imeti urejeno vojaško obveznost.

Kandidati, ki izpolnjujejo pogoje, bodo psihološko testirani.

Prijave z življenjepisom, kolovane s 16,00 din administrativne takse, dostavite v roku 15 dni po objavi na naslov: Carinarnica Jesenice, Cesta maršala Tita 37, Jesenice.

ZAVAROVALNA SKUPNOST TRIGLAV
Gorenjska območna skupnost Kranj

Odbor za medsebojna delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge:

SKLEPANJE PREMOŽENJSKIH ZAVAROVANJ ZASEBNEGA SEKTORJA, ZBIRANJE PONUDB ZA SKLENITEV ŽIVLJENJSKIH ZAVAROVANJ IN INKASIRANJE PREMIJ
(tri delovna mesta)

v zastopih:

- TRŽIČ — DOLINA
- BOHINJSKA BERA
- JESENICE

Zopravljanje navedenih del in nalog morajo delavci izpolnjevati poleg splošnih pogojev še naslednje posebne pogoje:

- da imajo popolno srednjo šolo oziroma najmanj poklicno šolo,
- da imajo dve leti delovnih izkušenj

Delovno razmerje bo sklenjeno s polnim delovnim časom za nedoločen čas s poskusnim delom do 60 dni.

Kandidati naj svoje prošnje naslovijo na naslov: Zavarovalna skupnost Triglav, Gorenjska območna skupnost Kranj, Oldhamova 2, sektor za samoupravno organiziranost in kadre.

K prošnji je treba priložiti zadnje šolsko spričevalo, kratek življepis s točno navedbo dosedanja zaposlitve.

Rok za oddajo prošenj poteka 8. dan po objavi. O izbiri bodo kandidati obveščeni najkasneje v roku 30 dneh po izteku objavnega roka.

MALI OGLASI

tel.: 27-960

PRODAM

Prodam 20 do 70 kg težke PRAŠIČKE Stanonik, Log 9, Škofja Loka 348
Prodam dva meseca stare rjave JARKICE Stanonik, Log 9, Škofja Loka 349

Prodam 2 kub. m suhih hrastovih PLOHOV Naslov v oglasnem oddelku. 486

ZENSKE DRSALKE št. 36, dve ZIMSKI GUMI, rabljeni, 165 x 13, prodam. 487

Jože Miklavčič, Virmaše 91, Škofja Loka 487

Prodam PRAŠIČA za zakol. Hrastje 488

55, Kranj

Poceni prodam več moških OBLEK in PLAŠČEV št. 52 in moderno žensko OBLEKO št. 42. Naslov v oglasnem oddelku. 489

Prodam TELIČKO, brejo devet mesecov. Zalog 8, Cerkle 490

Prodam 15 kv. m naravnega MAR-MORJA za oblaganje za 25 odstotkov cene. Telefon 24-414 491

Prodam dva nova FOTELJA. Weit-hauser Ljubo, C. talcev 23, Kranj, tel. 28-874 492

Prodam KAVČ, FOTELJA, 5-delno OMARO in PSIHO. Naslov v oglasnem oddelku 493

Prodam STROJ za izdelavo betonskih zidakov, ali zamenjam za avto z doplačilom. Ivo Madžo, Tončka Dežmanica 10, Kranj 494

Prodam novo PLINSKO PEČ, cena 7.000 din. Kranc, Planina 35, tel. 25-210 495

DRSALKE, ženske, št. 37, dobro ohranjene in VARNOSTNA PASOVA za Z-750, ugodno prodam. Telefon 22-354 496

Ugodno prodam skoraj nov črnobel TELEVIZOR minirama TRIM. Telefon 21-773 497

Prodam deset mesecov starega OVNA in OVCO za pleme ali zakol. Naklo, tel. 47-367 498

Prodam manjši KOMPRESOR do 6 atmosfer in gradbeno DVIGALO. Telef. 28-646 499

Prodam 120 kv. m klasičnega jesenovega PARKETA. Telefon 78-068 500

Prodam otroško POSTELJICO. Lado Pintar, Tuga Vidmarija 2, Kranj 501

Prodam 6 mesecov brejo TELIČKO. Alejož Žerovec, Prešernova 56, Bled 502

Poceni prodam staro SPALNICO, dve stari omari in termoakumulacijsko PEČ. Telefon 74-708 popoldan ali 28-861 – int. 22-72 dopoldan 503

Prodam TRAKTOR štore 404 super z utežmi in kompresorjem, 230 delovnih ur in 100-litrsko litoželezni KOTEL. Urh, Suha 20, Kranj, tel. 064/43-158 504

Prodam barvni TELEVIZOR gorenje. Silvo Babič, Zelenica 10, Bistrica pri Tržiču 505

Prodam PRALNI STROJ candy, tekaške SMUČI, dolžine 180 cm in bele DRSSALKE št. 33. Legat, Naklo, C. 26. julija 45 506

Prodam REZILKO – BRUSILKO bosch. Telefon 24-377 507

Prodam mlado KRAVO z drugim letom ali brez. Reteče 23, Škofja Loka 508

Prodam BIKCA, starega 13 mesecev, Vešter 18, Škofja Loka 509

Prodam več SANK. Zg. Bitnje 43 510

Prodam OVCO. Dvorje 41, Cerkle 529

Prodam mirno ŽREBICO pramo, staro 10 mesecev. Janša, Zasip, Blejska c. 2, Bled 530

Prodam SMUČI CR 130, z OKOVJEM tyrolia, »pancarje«, palice in HI-FI gramofon alac. Drolčeve naselje 25, Kranj 531

Prodam 4 komplet AVTOKOLES (na 4 lukne), AVTOPLAŠČE, nekaj protektirano in veliko zračnic; ter baročno, stoječo URO in PREDALNIK. Sever, Lesce, Koroška 4 532

Ugodno prodam SANSUI stolp. Telefon 27-541 Kranj 534

Prodam 2 leti starega VOLA. Kupljeknik 6, Boh. Bela, Bled 535

KUPIM

Kupim SENO. Dare Bokal, Zminec 23, Škofja Loka 511

VOZILA

Prodam DIANO, letnik 1977. Tel. 24-945.

Poceni prodam MOTOR M-14, stareno leto. Magd Pivk, Kranj, Lojzeta Hrovata 9, tel. 49-017 368

ZASTAVO 101 prodam MOTOR z menjalnikom in ostale dele. Črničev 7, Radovljica 369

Prodam nov osebni avto VISSA 11 RE model 85. Senično 9, Tržič 512

Ugodno prodam ZASTAVO 750 LE, letnik 1982. Peter Škrnjanc, Šutna 56, Žabnica, tel. 44-643 513

VARNOSTNA PASOVA, znamke gypa, klasična, prodam za 4.000 din. Pavle Jenko, Zasavska 40, Kranj. Orehek 514

Prodam starejšo, registrirano ZASTAVO 101. Pot za krajem 18, Kranj. Orehek 515

Ugodno prodam športno opremljeno ZASTAVO 750. Jože Felicijan, Podnart 19 518

Prodam ZASTAVO 750, letnik 1978, registrirano do konca leta 1985. Telefon 50-457 – Tržič 517

Prodam ZASTAVO 101, letnik 1975. Telefon 49-040 518

Prodam karabomilirano ZASTAVO 101, nevozno, letnik 1977. Telefon 77-319 519

PEUGEOT 204, prodam (za dele). Telefon 28-427 520

Prodam 126-P, letnik 1979 in nevozne VW. Salko Bačić, C. železarjev 19, Jesenice 533

STANOVANJA

Mlado, samsko dekle išče SOBO v Kranju. Ponudbe oddaje pod: DEKLE v stiski 520

ROLETARSTVO NOGRAŠEK
vam nudi izdelavo in montažo vseh vrst rolet in žaluzij. Na zalogi imamo žaluzije 25 mm, 35 mm in 50 mm v vseh izvedbah in različnih barvah.

Roletarstvo Nograšek,
Milje 13, Šenčur,
telefon 061-50-720.

Žalostni sporočamo, da nas je nenadoma zapustila naša draga mama, nona in sestra *

HEDA ŠIMUNAC

roj. DOMES

Pogreb bo v sredo, 23. januarja 1985, ob 15. uri na pokopališču v Kranju

ZALUJOČI: sin, hčerka z družino, sestra in brat z družinami ter drugo sorodstvo

Kranj, Ljubljana, Kamnik, Laško, 20. januarja 1985

V 81. letu je umrl naš dolgoletni direktor in upokojenec

TONE STRAJNAR

iz Zabreznice 55

Pogreb bo v sredo, 23. januarja 1985 ob 15.30 na pokopališču v Zabreznici.

OHRANILI GA BOMO V LEPEM SPOMINU!

KOLEKTIV TDO GOLICA – TOZD DELIKATESA JESENICE

Sporočamo žalostno vest, da nas je po dolgi bolezni zapustil naš oče, starci oče, brat, stric in tast

IGNAC MURKO

roj. 1909, upokojenec

Od njega se bomo poslovili danes, v torek 22. januarja 1985 ob 15.30 izpred mrljške vežice na kranjsko pokopališče.

ŽALUJOČI VSI NJEGOVI

Kranj, Šenčur, Kropa, Pristava – Podčetrtek, 20. januarja 1985

ZAHVALA

Ob boleči in prerani izgubi našega ljubljenega sina, bratca in vnučka

TOMAŽA OSTERMANA

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, ki ste nam ob najtežjih trenutkih stali ob strani, nam pomagali, podarili cvetje, izrekli sožalje in ga spremili na zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo zdravniškemu osebju, sodelavcem iz Iskre Telematike – TOZD TIV in DS Komerciala, fantom iz Luž, ki so ponesli Tomaža na zadnji poti in gospodu župniku za pogrebni obred.

VSEM IN VSAKEMU POSEBEJ ISKRENA HVALA!

VSI NJEGOVI

Luže, 16. januarja 1985

Iščem SOBO, po možnosti s kopalniško. Sem redna plačnica. Kličite po tel. 23-160. Čaušević, popoldan 521

Mlad par, brez otrok, išče STANOVANJE na Jesenicah ali okolici. Torkar, C. revolucije 8, Jesenice, tel. 82-352 522

POSESTI

Kupim KMETIJO na ravni, do 10 km iz Kranja. Ponudbe pod šifro: Kmetija 382

ZAPOSLITVE

Tako zaposljam KV ELEKTROINSTALATERJA. Ponudbe pod šifro: Dobro delo, dobro plačilo 384

Dobri zaslužek nudimo za PRODAJO KNJIG. Šifra: Honorarno delo 523

MIZARSTVO STARE, Zg. Bitnje 186, zaposli KV MIZARJA in DELAVCA 524

FRIZERSKO POMOČNICO (moško-žensko), sprejmem. Bogožena Cerne, Bled, tel. 77-547 525

Sem študentka in sprejmem kakršnokoli HONORARNO ZAPOSITIVEV. Šifra: Dopoldan 526

GOSTILNA ČERNIVEC TURK MARTIN, 64243 Brezje, takoj sprejme v redno delovno razmerje KV NATAKARICO, pričeno, ali dekle, ki ima veselje do gostinstva. OD po dogovoru. Stanovanje zagotovljeno. Oglasite se osebno ali pismeno 527

ODKUPUJEMO SVINJSKE KOŽE PO 110 DIN ZA KG TER OSTALE KOŽE PO UGODNIH CENAH

KOTO
Koteks tobus in zbiralnica kmetijskih zadrug

NARODNA BANKA SLOVENIJE
Ljubljana, Titova 11

razpisuje dela in naloge

VODENJE DEVIZNE DOKUMENTARNE KONTROLE KRAJN

Za opravljanje razpisanih del in nalog morajo kandidati izpolnjevati naslednje pogoje:

– dokončana visoka šola ali druga stopnja fakultete ekonomskih ali pravne smeri

Pri razpisanih delih in nalogah imajo delavci posebna pooblastila in odgovornosti, zato bodo kandidati za opravljanje omenjenih del in nalog izbrani za štiri leta.

Kandidate, ki bi želeli podrobnejša pojasnila o razpisanih delih in nalogah, vabimo, da se oglašajo v kadrovskem odseku Narodne banke Slovenije, Ljubljana, Titova 11.

Pisne prijave s priloženimi dokazili o izpolnjevanju pogojev lahko prinesete osebno ali pa jih pošljete v 8 dneh po objavi v kadrovski odsek.

V 55. letu starosti je umrl naš draži mož, oče, dedek, brat in sin

MIRO MLAKAR

Na zadnji poti ga bomo pospremili v torek, 22. januarja 1985, ob 15. uri na kranjskem pokopališču.

ZALUJOČI: žena Marija, hčerka Helena z družino, sin Miro z družino in drugo sorodstvo

Kranj, 20. januarja 1985

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše ljubljene hčerkice, sestrice, vnukinje, nečakinje in sestrične

ANDREJKO TIČAR

se zahvaljujemo vsem, ki ste darovali cvetje, izrekli sožalje in nam v težkih trenutkih stali ob strani. Hvala sorodnikom, deklincem iz Prebačevega, še posebno pa dobrim sosedom, ki ste sočustvovali z nami in pomagali v težkih trenutkih. Iskreno se zahvaljujemo prijateljem, znancem, sodelavcem Iskre – TOZD Elementi, Merkurja Kranj – TOZD Transport in Trgovine Gradbinka.

Vsaj takšen razvoj kot zadnja leta

Skupščina Območne vodne skupnosti Gorenjske je sprejela analizo dolgoročnih razvojnih možnosti vodnega gospodarstva Gorenjske do leta 2000 — Inž. Jože Ahačič, direktor Vodnogospodarskega podjetja Kranj: »Glavna skrb v prihodnjem bo moral biti varstvo voda — Ob dosedanjih pičljih rezultatih bodo nujna pospešena vlaganja v čistilne naprave — Skrbi nas tudi spremenjen način zbiranja sredstev.«

Kranj — Na zadnji seji konec decembra je skupščina Območne vodne skupnosti Gorenjske sprejela analizo dolgoročnih razvojnih možnosti vodnega gospodarstva Gorenjske za obdobje od 1986. do 2000. Avtor in predlagatelj analize je bila delovna organizacija Vodnogospodarskega podjetja Kranj. Pred sprejetjem v skupščini je bila analiza obravnavana, ocenjena in usklajena tudi v posameznih organih v vseh petih gorenjskih občinah. Direktora Vodnogospodarskega podjetja Kranj inž. Jožeta Ahačiča smo kot predstavnika izdelovalca in predlagatelja analize zaprosili, da nam nekaj več pove o razvojnih možnostih vodnega gospodarstva na Gorenjskem v prihodnjem dolgoročnem obdobju.

»Pri izdelavi analize smo izhajali iz prispevka, ki je veljal leta 1983. Takrat je znašal 0,56 odstotka od družbenega produkta. Vendar se je ta prispevek lahko močno zmanjšal. Ne glede na to smo pri ocenah in izhodiščih izhajali iz te startne osnove, saj menimo, da bodo v prihodnjem dolgoročnem obdobju potrebna precejšnja vlaganja v vodno gospodarstvo. Za primer naj povem, da na primer v Zvezni republiki Nemčiji namenijo kar 2 odstotka od družbenega produkta za to dejavnost.«

Kar zadava varstvo pred vodami in s tem v zvezi redno vzdrževanje naravnih vodotokov in objektov ter naprav, moram povedati, da predvidevamo na leto dohodek v višini 2 odstotkov od njihove vrednosti. Na območju vseh petih občin bi na leto zbrali 51,4 milijona dinarjev, do leta 2000 pa 771 milijonov. Za vzdrževanje naravnih vodotokov bi na leto dobili 52 milijonov dinarjev, do leta 2000 pa bi imeli na voljo 780 milijonov dinarjev. Izračuni temeljijo na prispevkih v letu 1983 in veljajo samo za nižinske vodotoke. K temu denarju je treba podati še 10 odstotkov od sredstev za redno vzdrževanje. Ta denar je namenjen za javno

službo in znaša na leto 8,2 milijona dinarjev, do leta 2000 pa okrog 123 milijonov.«

»Bi lahko malo podrobnejše obrazložili razporeditev sredstev za vzdrževanje?«

»V jeseniških občinih so predvidena regulacijska dela na območju Kranjske gore. V radovljiških občinih je na Savi Bohinjski predvidena varovalna regulacija od bohinjskega jeza do sotočja obrež Sav. Prav tako tudi regulacija na Lipnici in Kroparsčici. V tržiških občinih so predvidene regulacije od sotočja Savo do industrijske cone, v kranjski pa regulacija odseka od izliva Kokre do Tekstilindusa, regulacija Parovnice iz Milke z izsuševalnimi deli ter sanacija jeza Črnava v Preddvoru in izgradnja pregrade. V škofjeloških občinih je na Selški Sori predvidena regulacija v sklopu Alpresa in tovarni Iskre ter Niko. Na Poljanski Sori od Fužin do Žirovnice in na skupni Sori regulacija pod Godeščami.«

»V vseh našteti primerih gre za redno vzdrževanje. Kaj pa investicije ozirizoma novogradnje?«

»Novogradnje bodo vsekakor odvisne od ekonomskih sposobnosti združenega dela na Gorenjskem. S tem v zvezi

z pa nas skrbi tudi spremenjen način zbiranja sredstev. Od sedanjega vodnega prispevka naj bi namreč že prihodnje leto prešli na tako imenovanu povračila na posameznih območjih. To pomeni, da bi občine, ki bi želele vlagati v vodno gospodarstvo, morale same zbrati tudi denar. Tako bi z obsežnimi deli v Žirovski kotlini, kjer se zdaj sredstva zbirajo solidarnostno, lahko nadaljevali le, če bo škofjeloška občina zagotovila tudi denar.«

Ne glede na to ocenjujemo, da bi bilo v jeseniških občinih na območju Zelencev treba zgraditi zadrževalnik za bogateje nizkih voda Save. V radovljiških občinih naj bi v te namene zgraditi mehki jez pri Sv. Janezu v Bohinju. V kranjskih občinih so predvideni regulaciji in zadrževalnik na Olševeci, nov jez pri Oljariči in nadaljevanje regulacijskih del od Žabnice proti Zgornjem Bitnjem. V škofjeloških občinih so predvidene obsežne regulacijske dela na območju Žirovske kotline in celovita obnova pušalskega jezu. Ob tem naj dodam, da naj bi po programu na Gorenjskem do leta 2000 s hidro in agromelioracijami pridobili 10.500 hektarov obdelovalnih površin. Predvidena so vlaganja za hidroelektrarne in vlaganja za ribogostvo, rekreacijo ter vodni šport.«

»Kaj pa varstvo voda?«

»Dosej je vodno gospodarstvo namenjalo za varstvo voda na Gorenjskem 12 odstotkov vseh zbranih sredstev (v Sloveniji 10 odstotkov). Denar je bil porabljen za varstvo vodnih kolčin in za čiščenje onesnaženih voda. Uspehi so skromni. Za to obdobje načrtovanih čistilnih naprav v Kranju in na Jesenicah še ni. Le v škofjeloških občinih je praktično izpoljen program. V prihodnjem obdobju bo treba povečati sedanji delež od 12 na 16 odstotkov. Del sredstev bi bilo treba prispeti tudi za izgradnjo industrijskih čistilnih naprav. S tem bomo skušali spodbuditi delovne organizacije, da bodo tudi same vlagale sredstva vanje. Dosej smo namreč sofinancirali samo komunalne čistilne naprave. V prihodnje bi bilo treba zgraditi čistilne naprave v Kranjski gori, na Bledu, v Tržiču, Radovljici, Mojstrani in povečati sedanje čistilne naprave v škofjeloških občinih. Čistilne naprave so v Kranju že začeli graditi, na Jesenicah pa naj bi jo letos.«

»Ali lahko na kratko razložite še program, ki zadava hudournike?«

»Za redno vzdrževanje naprav se namenja vsako leto 3 odstotke od vrednosti objektov. Na leto to znesi 37,8 milijona dinarjev, do leta 2000 pa 568 milijonov. Za vzdrževanje hudournikov bo letos zbranih 55 milijonov dinarjev, do leta 2000 pa 826 milijonov. Sredstva bodo porabljeni za tako imenovano vzdrževanje ravnočasnih razmer v povirjih voda in na naravnih hudourniških strugah.«

Kar pa zadeva investicije, so predvidena večja vlaganja v jeseniških občinih na območju Pišnice. V radovljiških občinih je predvidena regulacija nad Bohinjsko Češnjico, v kranjski regulacija Jezernice s prodnim zadrževalnikom nad Planšarskim jezerom. V tržiških občinih je načrtovana sanacija pobočij v Dovžanovi soteski. V škofjeloških občinih so predvidena regulacijska dela na spodnjih tokovih hudournikov na območju Žirovske kotline.«

A. Žalar

Bled popestril ponudbo

Naturistično kopanje v hotelskih bazenih ni danes v svetu nič novega. Spada v splošno ponudbo hotelov. Blejski hotel Park je že več let razmišljal o taki ponudbi v svojem bazenu. Zdaj se je dogovoril z Društvom naturistov Gorenjske in bo z naturizem vnete kopalce odprli bazen vsako drugo soboto v mesecu ob 19. uri. Poleg domačih naturistov bodo na kopanje hodili tudi gostje blejskih hotelov. Če pa bo interes za kopanje ob sobotah velik, bodo naturistom v Parku odprli bazen vsako soboto.

Naturistično kopanje se bo v hotelu Park začelo že to soboto, 26. januarja in potem vsako drugo soboto. Kopalcem bo na voljo tudi sauna.

dd

Ledene sveče — Foto: F. Perdan

GLASOVA ANKETA

Zasneženi Mestni trg

Pred leti so na seji izvršnega sveta občinske skupščine dejali, da bi bilo treba sneg obravnavati kot naravno katastrofo. Vsako leto je namreč sila problemov z oranjem cest, čiščenjem pločnikov in mestnih ulic. V Škofji Loki so zadevo tako uredili, da denar za čiščenje dobijo krajevne skupnosti, ki potem zadolžijo komunalo ali koga drugega, da poskrbi za prevoznot ulic in očisti pločnike.

Letošnja snežna odeja, ki je nasledila hlad mraz, je sodeč po loškem Mestnem trgu in neočiščenih parkiriščih, celo tisti pred občinsko stavbo je zameten, res naravn na katastrofa.

prevzeme. Tudi sedaj sneg, ki ga čez dan zmeča sol, sproti vsako noč splužijo. Ker je dobro dela komunala, smo tudi stanovalci naredili svoje. Očistili smo pločnike in parkirišča, tako da menim, da se nobenemu ni treba pritoževati.«

● **Marta Dekleva z Mestnega trga:** »Naročeno je bilo, da moramo trg sami očistiti. Vsi, ki imajo lokale, so to naredili in so odmetali sneg pred vhodi. Toda, ker ga je veliko, so po vsem Mestnem trgu snežni kupi, ki ovirajo promet. Sneg bi bilo treba odpeljati. Kamioni, ki dovajajo blago v trgovine, se nimajo kam umikati. Se slabše pa je, odkar so cestične posolili. Prej je bil sneg lepo stlačen in se je lahko hodilo po njem, sol pa je povzročila plundro, po katere si težko hoditi, hkrati pa se umazanija nosi v lokale. Skratka, nismo zadovoljni.«

● **Jože Strel iz Frankovega naselja:** »V Frankovem naselju so ulice dobro splužene in pločniki očiščeni. Krajevna skupnost je poskrbela, da so bile ceste vedno

L. Bogataj

Zivahnna dejavnost naklanskih kinologov

Naklo — Kinološko društvo iz Naklega je lani delovalo uspešno. Spomladi sta se dva člana udeležila tečaja za mlade inštruktorje in markerje v Podutiku, kjer je kinološki sedež RSNZ. Februarja so pripravili predavanje o vzgoji in šolanju psov. Namenjeno je bilo zlasti mladim vodnikom začetnikom.

Na začetnem tečaju se je zbral 24 kandidatov, k nadaljevalnemu tečaju pa se je prijavilo 12 vodnikov psov. Julija so bili izpitni, ki jih je uspešno opravilo 19 vodnikov A in B

TUDI TO SE ZGODI ...

Kranj — »Zaradi težav v svobodni menjanji me že tako glava boli, pa naj tvegam potem še pljučnico?« se je v petek dopoldne hudoval eden od udeležencev regijskega posvetja o delovanju svobodne menjave dela in odkorakal iz hladne, komaj na okoli 15 stopenj ogrete skupščinske dvorane. Ostali so zaviti v plašče vtrajali in z dokaj vročo diskusijo menda za celo stopinjo ogreti ledeno dvorano. Takšnemu receptu bi za varčevanje vnetim morda prisluhnili tudi v drugih gorenjskih občinah. — L. M.

Letos jih čaka veliko nalog. Poleg rednega šolanja bodo pse urili tudi za reševanje izpod ruševin (enota bo vključena v štab CZ v Kranju), prvi na Gorenjskem pa bodo pripravili tudi mednarodno CACIB razstavo psov vseh pasem. Pridelitev bo na Gorenjskem sejmu. Poseben poudarek bodo dali nemškim ovčarjem Bernardincem.

O delu in načrtih bo beseda tudi na petkovem letnem srečanju naklanskih kinologov. Ob tem sta člane vabijo, naj poravnajo članarino, k sodelovanju pa vabijo tudi nove.

Novo priznanje blejskemu veslanju

RIM — V Rimu je bil mednarodni kongres veslaške zveze. Na tem kongresu je Bled dobil novo priznanje. Mednarodna veslaška zveza mu je spet soglasno dala priložnost, da bi leta 1989 priredil svetovno prvenstvo v veslanju za moške in ženske.

Blejci so to svetovno prvenstvo dobili pogojno. To pomeni, da potrebujejo še uradno podporo vseh tistih v republikah in državah, ki dajo soglasje za take in podobne svetovne prireditve. Za organizacijo svetovnega prvenstva so kandidirali še Italijani, Španci in Danci.

Clini mednarodne veslaške zveze so si bili edini, da ima Bled res prav vse možnosti, da brez datnih investicij organizira prvenstvo. Na tem kongresu so sklenili, da bodo tudi ženske prihodnje vesle na dva tisoč metrov dolgi razdalji in ne več kot doslej, ko so vesle samo tisoč metrov dolgo progo. — dh